AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 7-tas | Tel. Dial 5-1094 | WORCESTER, MASS., 13-tą VASARIO (FEBRUARY), 1932 | Kaina 5 Centai | Vol. XVI

Tautų Lyga Negali Priverst Lietuvą But Lenkijos Kolonija

Geneve. — Tautų Sąjungos Tarybos posedy svarstyta Lietuvos Lenkijos susisiekimo ginčo klausimas . Taryba, išklausiusi Hagos vyriausojo teismo nutarimą pripažino, **kad nėra galima priverst Lietuvą atidaryt Kaišedorių Lendvaravo geležinkelių susisiekimą,** reiškia patvirtino Hagos teismo nuosprendį.

Lietuvos Užsienių ministeris Dr. Zaunius ištarę padėką Vyraiusiam teismui už teisingą klausimo išrišimą. Jis šia proga plačiau prisiminė visą lietuvių lenkų ginčo praeitį. Prisiminė, kad Lietuvos ir Lenkijos santykiai negalęs būt tol sutvarkyti, kol lenkai laikys pagrobę Vilnių. Zaunius šį Tarybos nutarimą laiko ženklu kuris parodo, kad Vilniaus kalusimas dar nėra baigtas.

Lenkijos Užsienių ministeris Dr. Zaleskis atsisakė atremti Dr. Zauniaus pranešimo faktus. Jis tik apgaili, kad Lietuva vien teisišką ginčą pasistengia į politišką pusę nukreipti. Gale savo pranešimo Zaleskis vis del to sutinka su Vyriausiojo Hagos teismo nutarimu.

PROHIBICIJA KAINUOJA 11 BILIJONŲ

Washington, vas. 8.—Federalinių pajamų nuostoliai nuo 1920 metų ligi 1931 pasiekė $10,984,-000,000, kaip skelbia anti-prohibicijos asociacija raporte kongresui, reikalaujant pašalinti 18 amendmentą. Prohibicijos priežiuros aparatas kainavo $370,-000,000 ir "nacionalis gėrimo bilius" $414,949,600.

IŠ KARĖS LAUKO

JAPONIJA PASIŪLĖ PADALINTI KINIJĄ; AMERIKA NESUTIKO

Geneva, vas. 8. — Internacionalė komisija, tirianti įvykius Shanghajuj, pranešė Tautų Sąjungai, kad Japonijos biznis labai nukentėjęs del paskelbto japonų prekių boikoto Kinijoj.

Shanghai, vas. 9. — Nutilus smarkiai bombardavimo ugniai, **kiniečių štabas pranešė, kad jų kulkosvaidžių batareja nukirto 500 japonų kareivių.** Pasirodo, kad kiniečiai įvyliojo japonus į spąstus, paslėpdami iš trijų pusių kulkosvaidžius, smėlio maisų, barikadose, ir kai japonų kolona pradėjo traukt artyn ir gerokai įėjo į kiniečių pusę, jie paleido tris kulkosvaidžius iš fronto ir abiejų šonų. Iš visos kolonos vos tik sauja japonų bepabėgo.

JAPONAI IŠMUŠTI IŠ KAIMO

Shanghai, vas. 8. — Kovodami su upu, kokio ligi šiol dar nebuvo parodę, kiniečiai šiandien atmušė visas japonų atakas prieš Woosung fortą ir pradėjo bombarduoti japonų jurininkus tarptautinės kolonijos dalyje Hongkew, kur japonai laiko savo štabą.

Japonai buvo veik užėmę Woosung kaimą, bet kai tik jie bandė toliau žengti, kiniečiai juos visai nuvijo atgal. Baisi artilerijos kova iš abiejų pusių Chapei miesto dalyje, sustojo šį rytą, pozicijoms nepakitėjus. Per visą naktį ėjo nepalyginama kova, kiniečiams sprogdinant japonų štabo sėdybas kolonijoj.

Japonai bandė praeiti per sektorių, saugomą anglų jureivių ir užeiti kiniečiams į užpakalį, bet anglai užbarikadavo kelią, japonus sulaikė. Tarptautinė kolonijos savivaldybė užprotestavo per Amerikos general konsulą prieš japonų orlaivių lakiojimą virš kolonijos.

AMERIKA IR ANGLIJA ATMETA JAPONIJOS PASIULYMĄ

Washington, vas. 8. — Amerikos ir Japonijos politika šiandien vėl susidurė, kai tapo patirta apie Japonijos pasiulymą padalinti Kiniją tarpe didžiųjų valstybių įtakomis.

Visai oficialiai patiriama, kad Amerika yra griežtai priešinga Japonijos norams. Japonija jau svajoja apie Kinijos padalinimą nuo pat 1894-5 metų karo tarp Japonijos ir Kinijos. Naujuoju pasiulymu Japonija sulaužė dar vieną savo pasižadėjimą, duotą Amerikai pereitą lapkričio 9, kad ji nesiekia Kinijos teritorijų.

Londonas, vas. 8. — Anglija taip jau davė suprasti, kad ji pasipriešintų Japonijos siekimui ir kad Anglijos noras yra atstatyti taip greit kaip galima Kinijos suverenumą.

Kitatos garsi ir galinga lietuvių tauta, po kelių amžių vergovės vėl tapo laisva ir nepriklausoma. Ir štai jau sukanka lygiai 14 metų, kai Vilniuje, 1918 metais Vasario mėn. 16 dieną, atsistatytosios Lietuvos nepriklausomybė buvo paskelbta, o tų pačių metų rudenį senoje Gedimino sostinėje sudaryta pirmoji nepriklausomos Lietuvos vyriausybė ir įkurta kariuomenė.

Indijos Boikotas Atsiliepė Ant Anglijos

Londonas. — T. M. Ainscough, vyriausias Britų Pramonės Komisijonierius Indijoj išleido savo raportą kuriame pažymėta kiek Mahatma Gandhi boikotas palietė Anglijos prekyba su Indija. Raportas apima metą baigiantį su rugpiučio 1931, todel ir nerodo pasekmės indijonų prekybai del prašalinimo auksinio standardo ir sujungimo rupee su sterlingu. Vienok, parodo, kad į vienus metus Indijos importai iš Britanijos nupuolė daugiau negu trečdalis — dalinai iš priežasties indijonų laiudies pirkimo paiegos sumažėjimo ir dalinai iš priežasties civiliško nepaklusnumo.

Audeklų ir šiaip medžiagos importai iš Britanijos nupuolė apie $86,250,000 arba 17,250,000 svarų sterlingo iš priežasties boikoto.

Pietinėje Indijos daly, kur boikotas ne teip prasiplėtojo, prekyba mažiausiai nukentėjo. Nors buvo padarytas boikotas prieš visas šalis, importai iš Japonijos nesustojo ir buvo parduoti iš priežasties žemų kainų, bet veikimas prieš britų daiktus buvo aštriausias. Teipgi buvo boikotas prieš papirosus, vaistus, muilus, dviračius, gumus, metalus ir kaikuriuos elektrinius reikmenis.

Neteisioginės šio civilio nepaklusnumo pasekmės, kaip biržų uždarymai, generalis prekybos sustojimas ir nepasitikėjimo stokos prasiplatinimas buvo gal daugiau pragaištingos ir nepaliaujamos negu kokios kitos.

Didelis Šaltis Europoje

London. — Šaltis neišpasakytai aštrus atėjo į didesnę Europos dalį sykiu su sniegu ir daug mirčių buvo pranešta iš įvairių miestų.

Londonas turėjo pirmą tikrą sniego puolimą, gi Anglijos kaimuose prisnigo keleta pėdų sniego ir tuomi sutrukdė važiavimą. Paryžius turėjo žiemos šalčiausią dieną, gi sniegas puolė visą dieną. Trečdalis Francijos po sniegu, ir vienas žmogus mirė Rheimse nuo šalčių.

Iš Bukaresto pranešimai sako, kad seniai buvo tokių šalčių kaip dabar yra Rumanijoje. Vienuolika žmonių sušalo vežime netoli Čisinau, Besarabijoje. Dvi šeimynos buvo surastos sušalę iki smert kitame Besarabijos kaime.

VOKIEČIAI DARO SUOKALBIUS PRIEŠ LIETUVĄ IR DAR SKUNDŽIA TAUTŲ LYGAI

Geneva, vasario 7. — Vokietijos kancleris Bruening pirmą kartą laike savo premjeravimo atvyko į Genevą atstovauti Vokietiją nusiginklavimo konferencijoj ir pranešė, kad jis reikalaus tuojau sušaukti Tautų Sąjungos Tarybos posėdį "Klaipėdos klausimui" svarstyti. "Tarptautinio miesto" Lietuvoje, Klaipėdos, vokiškojo prezidento pašalinimas ir areštavimas, kanclerio pareiškimu esąs skaudus sulaužymas Klaipėdos statuto, parašyto Norman Davis 1924 metais ir garantuoto Anglijos, Francijos, Italijos ir Japonijos valstybių.

Ponas Bruening pareiškė, kad "Vokietija yra nepaprastai sujudusi del tokio Lietuvos vyriausybės žygio, kurį ji laiko vienu iš rimčiausių Tautų Sąjungai pasižadėjimų sulaužymų, kokį kada nors Tautų Sąjungoje teko svarstyti."

"Jei Sąjungos Tarybos posėdis bus sušauktas prieš antradienį, kaip kad aš pilnai tikiu", kancleris pareiškė", aš asmeniškai užimsiu Vokietijos vietą Tarybos posėdyje. Tas faktas jau parodys, kokios svarbos mes priduodame šiam klausimui."

Jis pridėjo, kad dar šią naktį bus paruošta nota įteikti ryt dieną Generaliam Sekretoriui Sir Eric Drummond'ui, reikalaujant skubaus posėdžio.

Į vokiečių žygius Ženevoje Lietuvos vyraiusybė atsako, kad įvykiai Klaipėdoje yra Lietuvos vidaus reikalai. Jei gubernatorius turi teisę skirtą prezidentą patvirtinti, jis gali jį ir prašalinti.

Sudarydamas naujos Direktorijos iš lietuvių su adv. Toliušiu priešaky, anot vokiečių yra aiškus žygis paneigti Klaipėdos Krašto statutą ir paleisti Seimelį. Visa Klaipėdos policija pakeista kariuomenės sargyba. Trečiadienį Klaipėdoje Šaulių Sąjunga rengia demonstracijas prieš Vokietiją ir Klaipėdos vokiečius.

Suimto prezidento Boettcher'io kabinete (ofise) padaryta krata. Sakoma, rasta įrodymų, kad jis Berlyną lankė krašto lėšomis ir kad tenai tarėsi su vokiečiu vyriausybe Lietuvos valstybės negerovei

Klaipėdoje ramu, nėra jokių sumišimų. Pašalintas prezidentas bus atiduotas teisman, bet laikas dar nenumatytas. Bus kaltinamas valstybės išdavimu. Jis yra paleistas, bet negali apleisti savo namų, kuriuos saugoja ginkluota sargyba.

BOTTCHER TEISMAS DEL VALSTYBĖS IŠDAVIMO

Kaunas, Lietuva, vas. 7 —(AP)—Klaipėdos prezidentas Otto Boettcher tapo pašalintas ir areštuotas .Lietuvos autoritetų parėdymu ir buvo teisiamas del valstybės išdavimo. Žiniomis iš Klaipėdos ponas Boettcher įžeidė Lietuvos valdžią vizituodamas Berlyną ir vesdamas ten derybas su Vokietijos oficialais. Klapėdai valdyti paskirta Taryba, susidedanti išimtinai iš lietuvių.

KLAIPĖDA ATKIRSTA NUO VOKIETIJOS

Tilžė, Rytprusiai, vas. 7.—(AP)—Šią naktį Klaipėda buvo uždarytas miestas. Pasienio policija uždraudė pravažiuoti laikraštininkams ir telefono susisiekimas buvo išjungtas kaip pasekmė areštavimo prezidento Otto Boettcher. Kur ponas Boettcher randasi, nėra žinoma. Vienos žinios sako, kad yra uždarytas Klaipėdos barakuose, kitos gi, kad tapo nugabentas į Kauną.

LIETUVOS ATSTOVYBĖS PAAIŠKINIMAS APIE KLAIPĖDOS ĮVYKIUS

Washington, vasario 6. — Lietuvos Pasiuntinybė Washintone, D. C. išsiuntinėjo tokį pareiškimą, paremtą žiniomis gautomis iš Kauno, laikinosios Lietuvos sostinės:

"Nesenai Lietuvos vyriausybė patyrė, kad kaikurie asmens, užimanti oficiales vietas Klaipėdos teritorijoj (kuri yra autonominė Lietuvos dalis), nukeliavę į kaimyninės valstybės sostinę, ten vedė slaptas derybas, liečiančias tos teritorijos reikalus. Netikėtai pateko į Lietuvos autoritetų rankas dokumentaliai įrodymai, patvirtinantys tą faktą. Tie įrodymai atidengė, kad vienas tų slaptų derybininkų buvo ponas Boettcher, Klaipėdos Direktorijos prezidentas.

Klaipėdos teritorijos gubernatorius kaip laikiną priemonę, vasario 6 d. išleido įsakymą, pašalindamas poną Boettcherį kaip nelojalų valdininką, kurs, be žinios savo vyriausybės vedė slaptas derybas su svetima valstybe.

DIREKTORIJOS REIKALUS VEDA ADV. TOLIUŠIS

Mr. Zigaudas, vietinio Seimelio daugumos partijos narys, tuo pačiu laiku tapo pakviestas sudaryti naują Direktoriją ir užimti pašalintojo pono Boettcherio vietą Kuomet Zigauskas tą pasiulymą atmetė, tai Toliušis, lietuvis advokatas, išauklėtas Suvienytose Valstijose, laikinai tapo paskirtas vesti Direktorijos reikalus.

Tuo pačiu laiku ponas Boettcher pareiškė intenciją nepripažinti savo pašalinimo ir tęsė toliau savo funkcijas kaip Direktorijos prezidentas.

Teritorijos gubernatorius Merkis, pasiulė Klaipėdos Seimelio prezidentui, kad jis nurodytų jam daugumos partijos narį Seimelyje, kurs butų tinkamas sudaryti naują Direktoriją.

"PUIKIAUSIAS ĮSPUDIS VISOJE KLAIPĖDOJE"

Kaunas, Lietuva, vasario 8—(AP)—Klaipėdos teritorijos gubernatorius Merkys, kurs tenai atstovauja Lietuvos vyriausybę, pakvietė Klaipėdos Seimelio prezidentą rekomenduoti daugumos partijos narį, kurs turėtų kvalifikacijų užimti vietą pono Otto Boettcherio, vakar areštuoto Lietuvos oficialų ir pašalinto iš vietos.

Laiške, skelbiančiame decizią del pašalinimo pono Boettcherio, gubernatorius pareiškė, kad Lietuvos valdžia skaito tą žygį visiškai sutinkantį su Lietuvos suverenėnėmis teisėmis ir, kad tą žygį pateisina "išimtinos apystovos".

Pareiškime sakoma, kad pono Boettcherio pašalinimas padarė puikiausio (excellent) įspudžio visoje Klaipėdoje.

Kaunas, Lietuva, vasario 6.—Klaipėdos incidentas prasidėjo tokiu budu: Klaipėdos krašto Seimelio vokiečių frankcijos pirmininkas Guba ir Direktorijos prezidentas Boettcher su dar vienu asmeniu Bartolomieju, buvo nuvažiavę į Berlyną į kokį tai neva grynai ukišką pasitarimą.

VOKIETIJOS KONSULO SLAPTAS LIUDYMAS

Delegacijai grįžtant, Pagėgių stotyje policija betikrindama dokumentus pastebėjo, kad Bartolomiejus neturi dokumentų. Tada gelžkelio policijai paklausus, ko jis važiavo į Berlyną, Bartolomiejus išėmęs parodė duotą jam Vokietijos konsulato Klaipėdoje pažymėjimą, kad Vokietijos policija Bartolomiejui nedarytų jokių kliučių (sieną perėjus), nes jis, Bartolomiejus, su kitais Klaipėdos delegatais važiuojąs į slaptą pasitarimą, kuriame busią "liečiami svarbus vokiškumo reikalai".

Tą pažymėjimą policija iš Barolomiejaus atėmė ir pridėjo prie bylos, o vėliau tas pažymėjimas tapo pridėtas ir prie Lietuvos notos Vokietijai. Del šio įvykio greičiausia teks pasitraukti iš Klaipėdos Vokietijos konsului, slaptam patarėjui p. Toepeki.

BERLYNO MELAGINGOS ŽINIOS

Klaipėdos teritorija, su 147,-000 gyventojų skaičiumi, turį tik 37,000 lietuvių (ši vokiečių informacia yra klaidinanti). Turi buti kaip tik priešinga, nes pačioj Klaipėdoj su apie 40,000 gyventojų dauguma yra suvokietėję vokiečiai, bet pačiame krašte su skaičium virš 100,000 laukininkų, yra veik visi lietuviai. Versalės sutartim tapo atskirta nuo Vokietijos ir turėjo francužų valdžią, kol 1923 metais lietuviai paėmė tą Klaipėdos Kraštą savon kontrolen, kaipo savo teritoriją, kurią Vokiečiai buvo iš lietuvių atplėšė 500 metų atgal.

Italija ir Japonija Siulo Ginklų Planus

Geneva. — Visos didžiosios valstybės padėjo savo kortas ant nusiginklavimo konferencijos stalo. Didžioji Britanija, Francija ir Jungtinės Valstijos, Vokietija, Italija ir Lenkija išreiškė savo nusistatymus. Toliau iš eilės Rusijai ir Belgi[illegible] teks kalbėt.

Iš viršminėtų šešių šalių atstovų kalbų, galima matyt į kurią pusę konferencija nukreipat. Yra dvi skirtingos platformos. Didžioji Britanija ir Jungtinės Valstijos stovi kartu su Italija ir Vokietiija už panaikinimą tokių užpuolimo ginklų kaip submarinų, bombardavimo lėktuvus, [illegible] ir tankus, teipgi sunkaus kanuoles. Visi sutinka apsaugot civilius gyventojus. Francija, ikšiolei tik Lenkija šalia jos, stovi už tai kad šie grynai užpuolimo ginklai butų prašalinami iš valstybių kontrolės ir pavesta po Tautų Lygos globa.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

BOLŠEVIKAI NENORI KARĖS, TAČIAU PASIRENGĘ

Maskva. — Liaudies komisaras Molotovas savo kalboj pasakė, mes nenorim karės, tačiau esam pasirengę. Sako, japonams, sykį pasisekė pasinaudot Kinų—rusų gelžkeliu pervežimui kareivių Harbinan, bet kitu syk tokie dalykai nebus pakenčiami—bus apgintas neutralitetas. Jeigu ir visos didžiosios pasaulio valstybės prieitų prie konflikto, tačiau Rusija vengs imt dalyvumą ir bandys išlaikyt neutralitetą.

VIRŠ 6 MILIJONŲ BEDARBIŲ VOKIETIJOJ

Berlynas. — Vokietijos darbo biuras paskelbė skaitlines, parodančias kiek paskutiniu laiku ten yra bedarbių.

Sausio 31 š.m. suskaitoma 6,-041,000 bedarbių, reiškia 1,000,-000 daugiau negu pereitais metais. Per paskutinę pusę sausio mėnesio bedarbių skaitlius priaugo 122,000 skaitlinę.

LAVAL KRITIKUOJA VOKIEČIŲ REICHO SKAITLINES

Paryžius, vasario 9. — Prancuzų premieras Laval paskelbė, kad Prancuzija netrukus atspausdins reparacijos skaitlines, kurios patikrins Vokietijos skaitlines, kur skelbiama buk ji jau išmokėjus 13 bilijonų reparacijos mokesčių. Premieras bekalbėdamas apie tai su Vokietijos ambasadorium prisiminė, kad Vokietija yra išmokėjus ne 13 bilijonų, bet 5 bilijonus dolerų. Lordas Tyrrell, Britanijos ambasadorius, kuris veda derybas reparacijos klausimu tarpe Londono ir Paryžiaus, mano prieit prie sątaikos iki liepos 1-mos dienos, kuomet Hooverio moritoriumo paskelbimas baigsis.

LIETUVIAI!

SKAITYKITE ir PLATINKITE "AMERIKOS LIETUVĮ"

LIETUVIAI AMERIKOJ

Philadelphia, Pa.

VESTUVĖS NAUJOS MADOS RUBUOSE

Vasario 1-mą, 1932 metuose, įvyko vestuvės naujos mados parėduose. Vaikinai, jaunasis ir kiti apsirėdę kaip dauguma rėdosi, juodais paltais ir pilkomis dryžuotomis kelinėmis, nieko stebėtino nėra. Vienok merginų visa gauja pasirėdžius su plačiomis kelinėmis (pajamas), kurias paprastai visi nešioja vakarais ir nakčia, name arba vasaros laike pamarėse. Tai dabar pradėjo nešiot jas vestuvėse, net drįso bažnyčioje. Nežinia koks yra tokio pasielgimo tikslas, ar del gražumo ar del durnumo, o gal , kad žmonėm daugiau juoko ar žiurėjimo butų. Tos juokų parėduose vestuvės įvyko ne lietuvių šeimoje, bet svetimtaučių. Kaip jau pasirodė pradžia, tai galima tikėtis, kad bus ir daugiau tokių, o gal atsiras ir tokių, kurie eis maudymo kostiumuose. Oras mainosi, o sykiu žmonių protas ir parėdai. Nereikia ieškoti kreizių, patys pasirodo.

* * *

KUR DINGO "NAUJOS MINTYS"

Visi, kurie buvo užsirašę laikraštį "Naujas Mintys" pasitikdami viens kito klausinėja: kas pasidarė su laikraščiu, kad nesulaukėm? Jau laikraštis turėjo pasirodyt, tuojaus po naujų metų, bet net atėjus vasario mėnesiui nesulaukėm. Iš nekurių teko girdėt, kad jau buvo nuėję pas "Naujo žodžio" leidėją, prof. P. Petraitį, į ofisą, bet ten nebuvo galima sužinot apie kliutis su laikraščiu, nes nerado leidėjo. Nebutų malonu skleist žinias apie tokį įvykį, bet kaikurie žmonės verčia mane teip daryt. Ypač tie, kurie užsirašė — užsimokėjo metinę prenumeratą — nerimauja. Yra tokių, kurie užsirašė, bet ikšiol negavo nė vieno egzempliorio. Nors mokestis maža, bet visgi žmonės reikalauja teisybės. Teisybės ieškotojai turėtų surast kur kaltybė ir kame kliutis, ar galima dar atitaisyti. Delto, kol kas turiu prisilaikyti, kad nebutų koks smeižtas paleistas. Užtai, dar laukime kito mėnsio, jeigu dar nesulauksime laikraščio, turėsime ką nors daryti. Patarčiau taip: kol kas tylėkime ir laukime, nes gal į pavasarį atsigaus su kitais gyvunais ir busime patenkinti visi už savo dolerį skaitydami Philadelphijos žineles. O jei nesulauksime daugiau pasirodant to "Naujos Mintys" laikraščio, tai tikrai visi žinosime, kad jau dingo — mirė, o su mirusiomis reikės paskutinį kartą atsisveikint. Visi, kurie esam to laikraščio prenumeratoriais sudėsim po centą, nupirksime už "čvertką" cigarą ir tegul dainuoja: "bile ruksta po panosią galiukas cigaro." Manau,, kad visi sutiks su mano patarimu.

* * *

DUODU KITĄ PATARIMĄ

Visi, kurie mėgstat skaityt žinutes iš Philadelphijos patarčiau užsirašyt užtikrintą laikraštį — "Amerikos Lietuvį," kuris tikrai lankosi paskirtomis dienomis, visados bus Tamistų namuose pilnas įvairiausių žinių. "Balandėlis" lekiodamas renka iš Philadelphijos miesto žinutes, kurias randate kas savaitę skaitydami "Amerikos Lietuvį." Dabar gana gerai padidytas laikraštis už mažą kainą — $1.50 į metus. Tai gana pigus laikraštis, o kas svarbiausia, kad bepartyviškas, kuris neužgauna žmogaus ir nesuveda į barnius. Todel skaitykite patys ir kitam patarkite užsirašyt, o busit patenkinti.

"Balandėlis"

Boston Mass.

GANSON'O RISTYNĖS

Jack Gansonas, gerai žinomas lietuvis ristikas, ritosi Manchestery, New Hampshire su C. Strack. Paskirtas laikas buvo 30 minutų. Išėjo abudu lygiomis. Tos ristynės įvyko vasario 2-trą dieną.

Vasario 3-čią dieną, Gansonas ritosi su C. Leyman, New Bedford, Mass. ir laimėjo ristynes.

Vasario 4-tą dieną, Gansonas nugalėjo Karl Lemley, Toronto, Kanadoje.

Troy mieste, sekančią dieną, vasario 5-tą, Gansonas nugalėjo J. Spellman.

Toliau Gansonas risis sekančiai: vasario 10-tą, New Bedford, Mass.; vasario 11-tą, Waterbury, Conn.; su Bulgarijos čampionu Boris Dimitroff laike 45 minučių; vasario 12-tą, Holyoke, Mass. Gansonas risis su Stanley Pinto. Tos ristynės bus ligi pergalės; vasario 15-tą, lietuvis risis Hartforde, Conn.

Vėliaus bus pranešta pasekmės apie ristynes.

Korespondentas

Hartford, Conn.

RENGIASI MINĖTI LIETUVOS 14-tas NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTUVES

Vietos lietuviai rengiasi prie paminėjimo lietuvių tautos laisvės šventės, 14-tas nepriklausomybės sukaktuves. Tuomi rupinasi vietos Vilniui Vaduot S-gos skyrius. Kalbėtojais pakviesta Lietuvos Respublikos Vice-Konsulas Daužvardis, vietos lietuvių Kleb. kun. J. Ambotas, Adv. K. Tamulionis ir V. V. S. Skyriaus Pirm. V. M. Čekanauskas. Šalia prakalbų,bus didelis dainų muzikos programas, kuriame dalyvaus Lietuvos Operos dainininkė p-lė Ona Katkauskaitė, žymus "Džimdzi-drimdzi" Komp. Vanagaičio trupės artistas dainininkas K. Olišauskas, vietinės p-lės Kaunietaitė ir Bacevičiutė.

Rengime darbuojasi V.V.S. skyriaus nariai A. Strazdas ir J. Petrukevičius, p-lė Penkauskaitė ir kiti valdybos nariai. Reikia pažymėti faktą, kad musų kolonijos lietuviai yra gyvai susidomėję tautiniais reikalais, ypatingai Vilniaus Vadavimo idealu. Ačiu mus V.V.S. skyriaus valdybai, kuri nenuilstančiai rupinasi Vilniaus vadavimo idealo propagavimu. Taipgi, pagirtinas dalykas, kad vietos lietuvių 8 draugijos dalyvauja V.V.S. skyriuje ir per savo atstovus padeda bendram darbe—paremiant moraliai ir materialiai.

V.V.S. skyriaus įvykusiam susirinkime užgirta nauja valdyba 1932 m. iš šių ypatų: Pirm. V. M. Čekanauskas, Vice-Pirm. J. Petrukevičius; užrašų-sekr. p-lė Juzė Penkauskaitė, finansų sekr. Leonaitienė, Iždin. A. Strazdas. Organizatoriais išrinkti J. Sekys ir K. Skuropskis. Linkėtina vietos lietuviams ir ateityje bendrai darbuotis Vilniaus Vadavimo S-gos skyriuje ir per jį—Lietuvos labui. — Korespond. M.

SKAITYKITE ir PLATINKITE "AMERIKOS LIETUVI"

7 DIENOS Į Lietuvą
Greičiausi Garlaiviai Pasauly
BREMEN ~ EUROPA
Puikus geležinkelių susisiekimas iš Bremerhaven į Lietuvą
Taipgi nuolatiniai kas savaitė išplaukimai gerai žinomais Lloyd Kabinininiais Laivais. Užsisakykit vietas pas vietinius agentus, reikalaudami Lloyd laivakorčių, suteikiant greičiausią patarnavimą.
NORTH GERMAN LLOYD
252 Boylston Street. Boston

SPORTININKAS PASIEKĖ HAWAII

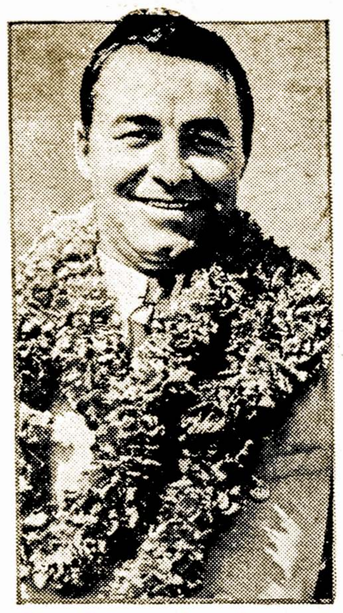

Gene Sarazen ia rodomas, kada jis atvyko į Honolulu imt dalyvumą žiemos parodose su Johnny Farrell, kuris ten praleidžia kiek laiko.

Philadelphia, Pa.

RENGIASI PRIE NEPRIKLAUSOMYBĖS IŠKILMIŲ

Philadelphijos Katalikų Sąrišys su visu smarkumu dirba labai didelį ir naudingą darbą. Visų trijų parapijų klebonai, kun. J. J. Kaulaukis, kun. J. Čepukaitis , kun. I. Zimblys, ir kiti visi veikėjai visi sutartinai sujudo rengtis prie taip didelės istoriškos dienos, vasario 16-tos, sulaukiant 14-tus metus Lietuvos Nepriklausomybės. Šis svarbus metinis paminėjimas įvyks Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, 331 Earp gatvės, vasario 16-tą dieną. Jau sukviesta daug kalbėtojų ir miesto majoras ir teisėjas tikrai pasižadėjo but. Kalbės žymus kalbėtojai iš dvasiškių ir svietiškių gerai susipažįstusių su Lietuva ir jos vėlaiusiais klausymais. Chorai ir žymus dainininkai ir solistės ims dalyvumą programoje.

Visi Philadelphijos veikėjai pilnu smarkumu dirba, kad tas taip musų tautai brangus ir neišdildomas istorinis minėjimas butų kuo tinkamiausiai prirengtas, kad kuo daugiausia žmonių pritraukt ir kad šio vakaro įspudžiai pasiliktų ilgai visų širdyse, ypač jaunimo. Todel visi, kas tik gyvas, bukim ištikimais savo tautai, neatsižvelgiant kokių tai partyviškumų, bet visi ruoškimės, kad kuo skaitlingiausia publika pripildytų svetainę. Rodykim savo atjautimą ir šios istoriškos dienos svarbumo supratimą, kad atsižymėtumėm prieš miesto majorą ir kitus aukštos profesijos vyrus kaipo tikri lietuviai, ištikimi savo tautai.

Prašoma visų atsižvelgt į svarbų paminėjimą ir kitų pramogų nekelt toje dienoje. Visi kviečiami imt dalyvumą Lietuvos Nepriklausomybės šventėje, vasario 16-tą dieną, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, kur bus graži, gyva ir jaudinanti vakaro programa.

K. Dryža

Branford, Conn.

šių metų, sausio mėnesio 20-tą dieną pas mus susiorganizavo lietuvių jaunuolių "basket-ball" komanda. Šioji sporto komanda susideda iš sekančių narių: K. Vaškevičius, V. Adomaitis, J. Jezukevičius, J. Žurkus, V. Mazgelis, P. Ramonas, D. Svirskas, J. Jesteris, S. Ramonas, A. Skalionis, J. Šilinskas, manadžierius J. Meškinis ir J. Kasalinas. Šiuo trumpu laiku mus lietuviai "Dideli Penki" gražiai atsižymi. Pirmais metais sunku yra viską sutvarkyti kaip reikėtų but. Tas nieko mums nekenkia, tik reikia vienybės. Taigi valio Brandford, Conn. lietuviai jaunuoliai.

Genys

Brooklyn, N. Y.

KLAIDOS ATITAISYMAS

"Amerikos Lietuvio" 3-čiame numery tilpusioje korespondencijoj iš Brooklyno miesto yra įsibrovusi klaida: ne biziečių, bet biržiečių dirbtuvės uniją paėmė į savo rankas. Dabartinis biznio agentas ne Jankauskas, bet Jankaitis. Jankauskas tik organizotorius, bet ne biznio agentas.

Ragas

LIETUVIAI!
SKAITYKYT ir PLATINKIT AMERIKOS LIETUVĮ

S.L.A. KETVIRTO APSKRIČIO TIKRA PADĖTIS

Kadangi nekuris Ketvirto Apskričio dabartinės valdybos narys su savo bendrais užkaitė savo puodą, kurena ugnį, ir laukia, galvoja, kaip čia sumesti į ją jų puodą nekaltuosius ir virint juos toje smaloje—neteisybėje. Tarp tųjų nekaltųjų randasi p. Jonas Tareila ir kiti. Nepakenčiama girdint ir matant tokias neteisingas, be pamato, be principo, be sąžinės neteisybes—machinacijas. Graudu ir gaila matant nekaltai kenčiamus, o dar labiau gaila tų, kurie tą daro.

Jis laiko susirinkimus, bėga, puola, dreba, kaip čia "suskymavus", kaip čia sulipinus nebutus, neteisingus prasimanymus, kad juos paduoti tai nekaltai lietuviškai visuomenei savo skymus, kurie paskandino jau socialistinę spaudą ir nori įsibrukti į gryną, tyrą lietuvių spaudą, kad tuo pasirodyti, jog va, jie darbuotojai, o kiti, žiurėk, kaip jie supaišino. Niekas nieko nesakytų, jei nors už žydišką grašį pridėtų kiek teisybės, bet dabar. sapaliejimai, skymavimai, neteisingi užsipuldinėjimai, ir t.t.

Jie puola p. Joną Tareilą, kaipo buvusį Ketvirto Apskričio pirmininką ir kaltina jį labiausiai, kad per jį dingo Ketvirto Apskričio iždas, sumoje $1214.-60. Išsirinko komitetą, bando įrodyti visuomenei, kad ir ji manytų taip, kaip keletas jų vardan savo skymu kad mano. Ketvirto Apskričio paskutinis suvažiavimas absoliučiai ignoravo tą tų pačių įnešimą — sapaliojimą, del to, kad be pamato, be principo, be teisybės — vientik del savųjų sumetimų jis buvo įneštas, ką delegatai aiškiai pamatę suprato, kur jie skymuoja su sumanytais pasaliais skymais. Aišku buvo kiekvienam, kad jie buvo nustatyti į p. Joną Tareilą, ne kaipo į jo ypatą, bet delto, kad jis kandidatuoją į SLA. iždininko vietą ir yra teisingas, geras lietuvis — tėvynainis, o jie mat internacijonalai. Negana to, kad Ketvirto Apskričio paskutinė konvencija nei klausyti nenorėjo, vienok nenuoramoms juk sunku ką gerą veikti nemokant ir nėturint kontruktyvės sąmonės, susiburę po du, trįs ir bandę drumsti savo neteisybėmis kitų nekaltąs teisingas širdis.

Kadangi man buvo pavesta ši bylą išreikaalauti ar iš bendrovės už kauciją, ar nuo p. Jono Mikalausko, buvusio iždininko, minėtą sumą pinigų, kuri dingo pas iždininką. Labai gražiai žinau visą padėtį. Man tyrinėjant ir nagrinėjant p. Jonas Tareilą, iždo globėjai ir kiti gelbėjo kiek tik jie galėjo, važinėjo po kitus miestus, kad tik atgauti tuos pinigus, davė visas informacijas, kokias tik reikalavau ir niekas nieko neslepė. Visą iždo stovį labai gražiai ir detaliai žinau ir užtai sakau, kad nei vieno Ketvirto Apskričio valdybos narių negalimą kaltinti ir įrodytį, kad jie by kuris but kaltas tame prasižengime (išėmus buvusį iždininką) yra be pamato. Jei kaltint, tai reikia kaltinti visus delegatus į Apskričio suvažiavimus per kelerius metus p. Mikalausko iždininkavimo. Delko? — Pirmas, delto, kad iždininkas buvo be kaucijos per visus tuos metus. Kaucija tapo uždėta tik iždininkui skęstant ir tik pasidarbavus tam pačiam p. Tareilai ir iždo globėjams, nes jokio nutarimo jie neturėjo, darė kaip geriausiai žinojo. Juk teisėtai p. Mikalauskas galėjo ir tada atsisakyti pasirašyti ant aplikacijos ir niekas nebutų galėjęs priversti, — kadangi Apskričio konvencija jokio nutarimo nebuvo dariusi. Ir uždėjo kauciją ir visi manė, kad viskas gerai. Ir manyta, jei kauciją turi, nepaisant kaip iždininkas stovi, jei pas jį pražuna užstatų bendrovė, turi atmokėti. Bet ne. Mat tuo laiku, kada kauciją uždėjo p. Mikalauskas netik neturėjo Ketvirto Apskričio pinigų, bet ir savų tik $6.00 čekių depozite, kaip pasirodė tyrinėjant, ir čia vyručiai "zapiataja"; nuo užstatų bendrovės taipgi negalima išreikalauti, nes jie turi puikiausį apsigynimą. Antras, delto, kad Ketvirto Apskričio pinigai buvo padėti ne į banką, Ketvirto Apskričio vardu, bet į iždininko kišenių. Anot to priežodžio: "Durnas duoda, razumnas ima". Taip ir čia.

Tie visi, kurie šaukia, kaltina dabar kitus, kad šie negali jiems pristatyti pinigų, kurie dingo per jų pačių kaltę, (nes beveik tie patys delegatai suvažiuoja kas met). Kur jie buvo? Miegojo. Dabar tik išbudo ir it sapne puola ant vieno, kito, trečio ir šaukia — duok pinigus! Kas renka Apskričio iždininką? Apskričio delegatai. Kas paduoda taisykles iždininkui? Delegatai nutarimais, bei konstitucija. Delegatai buvo. Konstitucijos nėra. Delegatai išrinko iždininką ir davė jam galią ar valią laikyti iždą pas savę ir pavėlijo vesti savo vaižbą Apskričio pinigais, už kuriuos iždininkas mokėjo ketvirtą nuošimtį. Na ir vedė vaizbą. Kas čia tame kaltas? Buvęs Ketvirto Apskričio pirmininkas vadovavosi kiek buvo galimą SLA. konstituciją. Ir vedė dalykus kaip kiekvienas geriau nebutų istengęs vesti. Kokią-gi atsakomybę galimą primesti jam už iždininko išaikvojimus? Ar apskričio pirmininkas gali pasakyti iždininkui, kur ir kaip padėti Apskričio pinigus, kada Apskričio delegatai išrinkę jį suvažiavime nutaria bei užgiria, kad iždininkas gali laikyti iždą pas save kišeniuje. Kiekvienas budamas iždininku pasakytų pirmininkui: "Nekišk nosies kur nereikia. Mane išrinko, davė teises, aš atsakau, o ne tu". Tiesa, iždininkas atsako ir atsakytų, jei turėtų ką, bet ką-gi tu žmogau darysi, jei tas buvęs iždininkas nieko neturi, ir užtai nuo p. Mikalausko negalima buvo atgauti. Gi nuo užstatų bendrovės nebuvo galima teisėtu keliu išreikalauti delto, kad kaucija buvo uždėta, kada p. Mikalauskas jau neturėjo pas save ketvirto Apskričio pinigų, jau jie buvo praleisti. Suprantančiam tas labai aišku delko tų pinigų negalima buvo atgauti, bet tiems, kurie nenori suprasti, bei nori ieškoti priekalbių del savo "peanut" — politikavimų ir kad tik kitą pažeminti savo neteisingais užmetinėjimais — niekas neišaiškins. Tas labai aišku kiekvienam kam jie taip daro; nugi kad drumsti, plešti garbę tam, kuris myli teisybę, pareiškia teisybę ir negali su jais sapaliot.

Tą pranešu viešai, atviraĩ, teisingai ir stačiai iš savo tyrinėjimų šioje byloje ir tame pinigų pražudyme ir viešai pareiškiu vardan teisybės, jog Jonas Tareila ir kiti Ketvirto Apskričio valdybos nariai nei truputį nekalti tame iždo išaikvojime. Nei moraliai, nei legaliai niekas negalės įrodyti mažiausią kaltę. Ir, kaip girdėjau, jei jie dar nepaliaus plėšę garbę (juk tai įkriminavimas neteisingai), pasijus vieną gražią dieną, kad jiems reikia stot prieš teisėją atsakyti už nupleštą garbę.

Adv. C. M. Lukošius

Nuo Red. — Reiškia $1214.60 SLA. Ketvirto Apskričio dingo taip, kaip lig jų nebutų buvę. Ir sulyg adv. Lukošiaus išvedžiojimų, atrodo, kad jau jų nė surast nebus galima. Mat, ką reiškia pasitikėjimas geriems tautiečiams! Tareila, Mikalauskas, Paulauskas(?) ir kiti, yra geri tautiečiai, turėjo but ir geri SLA. 4 apskričio iždo sargai. Bet dėja, prie pinigų be apynasrio jų negalima prileist. Reikia juos pažabot. Juk vienas iždininkas tų $1214.60 nepasiėmė, kas nors juos jam davė, ir davė dar pokeletą sykių. SLA. kuopų delegatai galėjo ir nežinot apie iždininko užbonsavimą. Tačiau to negalėjo nežinot 4-to apskričio valdyba. Ir todel musų manymu, neužtenka vien but valdyboj gerais žmonėmis—jie turi but ir teisingi. Jau dabar į tautininkus žiuri minios su nepasitikėjimu, o kas bus toliau, kuomet tokie dalykai dedasi po jų pastoge? Tačiau visų tautininkų už vieną ar kitą kaltininką įtart negalima. Reikia tik pastebėt, kad tautiniai nusistatę eiliniai nariai neturėtų aklai pasitikėt savo vadams, o ypatingai finansų klausimuose. Reikia žiurėt, kad iždas butų saugus nuo gerų ir smailyžių tautiečių. Jei musų tautiniai nusistačiusieji SLA. kuopų nariai- butų laikisės to patvarkymo, tai aišku, kad ir dabar nebutų reikėję Mikalauskų ir kitų, su advokatais vaikyties ir ieškot jų prašvilptų SLA. 4-to apskričio 1214 dolerių.

"Amerikos Lietuvio" spaustuvėj atlieka visokius spaudos darbus.

PERKAME
Lietuvos
Laisvės
Paskolos
Bonus
Kreipkitės—
AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS
14 Vernon St. Worcester, Mass.

PATRUKIMAS NĖR SUPLYŠIMAS

NEREIK GYDYT JOKIO SULUŽIMIO

Patrukimas nėra plyšimas, bet paeina nuo raumeninio nusilpnėjimo pilvo sienoje. Paraiščiai (trusses) tiktai suveržia šiuos raumenis, bet juos nesustiprina — atbulai, paprasto paraiščio paduškaitės kalimas dažnai padidina šią silpnybę, nes linkęs uždaryt kraujo vaikščiojimą.

STUART ADHESIF PLAPAO-PADS yra ypatingai skirtingi — budami mekaniškai—**chemiški pritaikymai**—padaryti lipnus, tikslu palaikyt raumenų toniką vadinamą "Plapao" nuolatai pridėtą prie paliestų dalių ir sumažint pavojų nuo slydimo ir skaudančio trynimosi. Limpanti medžiaga **minkšta kaip aksomas** ir prilimpa prie kuno be **diržų, sagčių ar sprendžinų. Lengva uždėt patogus—pigus.** Laimėjo Aukso Medalių, Romoje, Pirmą Dovaną, Paryžiuje, Garbingą Paminėjimą Panama Pacific ekspozicijoj, San Francisco ir t. t. Per virš bertaininį šimtmetį prisiekti atestatai iš labai daug skirtingų salių pranešė laimingą išgydymą — **be pertraukimo darbo.** Epidermatiškas sugėrimas Plapao naudojančio "mekaniškai — chemiško terapigos" eina prie naturališko išgijimo proceso, **po kurio nereikalingas daugiau paraištis.**

Paliauk mėtęs savo laiką ir pinigus seniems išėjusiems iš mados budams. Išmok kaip uždaryt atidarymą **kaip** gamta reikalauja, kad pat patrukimas nenueitų žemyn. Nesiųsk pinigų, **tik** paleisk už dyką išbandymo kuponą žemiau padėtą. Del savo paties gerovės — rašyk šiandien—rytoj gali but per vėlu.

DYKAI IŠBANDYMO KUPONAS
Plapao Laboratories, Inc.
1960 Stuart Bldg., St. Louis, Mo.
Atsiųskite man dykai 10 dienų išbandymui Tamistų Plapao gyduolių ir 48 puslapių vaizduotą nygą apie Patrukimą; nėreikalinga mokėt už tai nė dabar nė paskui.
Vardas .....
Adresas .....

ŽYMUS GYDYTOJAS SAKO PATRUKIMAS SUMAŽINA PAIEGĄ

"Asmenų, kurie turi patrukimą, veikiančioji paiega yra tuomi nusilpnėjus nuo 15 iki 50 nuošimčių.

Anas pareiškimas, pasakytas žymaus gydytojo, iš atydžiai sudėtų statistikų, turėtų pertikrint kiekvieną kurs kenčia nuo patrukimo apie reikalingumą prašalint kankinantį patrukimą ir nesmagų paraištį.

Stuart'o Adhesif Plapao — Paduškaitės, kurios laimėjo pirmą dovaną Paryžiuje, auksinį medalių Romoje ir garbės paminėjimą Panama Pacific parodoje, San Francisco atlaikė karčius amžiaus kvotimus ir esame tikri, kad beabejonės yra logiškiausias, mokslingiausias ir pasekmingiausias naminis savęs gydymas del patrukimo kiek ikišioliai yra buvę.

Plapao—Paduškaitės, kada laikosi arti prie kuno negali paslyst ar nukrypt iš vietos, todel negali trinti nė veržt. Medžiaga yra minkšta kaip aksomas, lengva uždėt, nebrangi. Veikia kada dirbi ir kada miegi. Nėr pridėta nė diržų, sagčių ar sprenžinų. Išmok kaip uždaryt atvarą kaip gamta nurodo, kad patrukimas negalėtų eit žemyn.

Parašyk šiandien ir reikalauk dykai Plapao gydymo pagelbos ir mokinančių informacijų labai brangių patrukusiems. Nieko nereik mokėt už šį išbandym nė dabar nė vėliaus—nieko nesugrąžint. Plapao Co. 1960 Stuart Bld., St. Louis, Mo.

Nebus Daugiau
UŽKIETĖJIMO
DUJŲ SKILVYJE, ŠIRDIES PIKTUMO
Greitą Pagelbą Naudojant
Pepsinic Seltzer
Rašyk
PEPSINIC SELTZER CO.
Worcester, Mass.
GAUSI SAMPELĮ DYKAI

DEL IŠNUOMAVIMO

Išsinuomuoja du kambariai del daktaro profesijos ar šiaip del gyvenimo. Kambariai gražus, saulėtekiuose, šilumą apšildyti, karšto vandenio maudynės. Patogi vieta. Kreipkitės: 14 Vernon gatvės, Worcester, Mass. Tel. Dial 5-1094.

LIETUVOS PREZIDENTAS ANTANAS SMETONA
Ypatingų Rinkikų išrinktas 7 metams

16-tą DIENĄ VASARIO, 1918 METAIS LIETVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMAS

TRUMPA PERŽVALGA IŠ PRADŽIŲ LIETUVOS VALSTYBĖS KURIMOSI PERIODO

Lietuvos Taryba savo posėdy vasario 16 d. 1918 m. vienu balsu nutarė kreiptis: į Rusijos, Vokietijos ir kitų valstybių vyriausybes šiuo pareiškimu:

"Lietuvos Taryba kaipo vienintelė lietuvių tautos atstovybė, remdamosi pripažinta jai tautų apsisprendimo teise ir lietuvių Vilniaus konferencijoje nutarimu rugsėjo mėn. 18—23 dieną, 1917 metais, skelbia atstatanti nepriklausomą demokratiniais pamatais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir tą valstybę atskirianti nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis."

Drauge Lietuvos Taryba pareiškia, kad Lietuvos valstybės pamatus ir jos santykius su kitomis valstybėmis privalo galutinai nustatyti kiek galima greičiau sušauktas steigiamas seimas, demokratiniu budu visų jos gyventojų išrinktas.

Vokiečių Vyriausybė tą deklaraciją suprato kaip gruodžio 11 d. rezoliucijos panaikinimą ir atsisakė pripažint proklamaciją. Tik prieš pat Brastos taikos sutarties ratifikaciją, kai Reichstago dauguma pareikalavo iš Vyriausybės, kad butų leista Tarybos Delegacijai atvykt Berlynan su savo pareiškimu, Delegacija gavo nuvykt ir kovo 23 d. notifikavo vasario 16 d. nepriklausomybės paseklbimo formulą. Tą pačią dieną Vokietijos Kaizeris išdavė Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo dokumentą, betgi tą pripažinimą surišo su reikalu sūdaryt su Vokietija militarinę ir ekonominę konvenciją.

Tuo tarpu Lietuvoj vokiečių okupacijos valdymo sistema ne tik nepagerėjo, bet buvo dar griežčiau ir atžuliau vykdoma. Drauge prasidėjo ypatinga politikos akcijų už Lietuvos uniją su Prusija, o vėliau su Saksais. Tam buvo ieškota šalininkų vietinių dvarininkų tarpe. Pasunkindami režimą, vokiečiai erzino žmones prieš Tarybą; pačiai Tarybai atkirto susisiekimą su visuomene. Mokyklose prasidėjo dar biauresnė germanizacija. Ėmė daugiau galėtis militaristų partija.

Iš santarvės valstybių pusės jokio aiškaus ir palankaus balso Lietuvos klausimui tuomet nebuvo girdėti. Buvo težinomi bendri planai arba grąžinti Lietuvą senąjai Rusijai arba sujungti su Lenkija atsparai prieš Vokietiją. Abu planu turėjo tiek bendro, jog lygiai griežtai prieštaravo lietuvių siekiams. Taryboj vėl kilo didžių svarstymų. Kaip tik tuo metu jos tarpe iškilo planas greičiau prieiti prie kokios nors išeities. Keliui užkirst vokiečių projektuojamoms unijoms su Prusija ar Saksais ir greitesniam pačios politinės padėties išaiškinimui buvo liepos mėnesį 1918 metais nutartą pašaukt Lietuvos Valstybės sostan Viurtenbergo hercogą Urachą, kurs buvo davęs pasižadėjimų respektuoti visas Lietuvos suvereniteto ir nepriklausomybės teises. Tas niekeno nelauktas nutarimas sukėlė didelio trukšmo vokiečių militaristų tarpe. Tačiau drauge jis apsunkino ir Tarybos vidaus padėtį, nes iššaukė didelę opoziciją, ir dalis Tarybos narių vėl išstojo. Prasidėjo sunki kova tiek su vokiečiais, tiek savo tarpe. Okupacija griežtai neigė bet kokias Tarybos teises ir statė įvairiausių kliučių pačios valstybės kurimui. Tuo metu taip pat demonstrantyviai Ludendorfas derėjosi su lenkais del Vilniaus atiđavimo Lenkijai už kompromisus Poznanėj ar Silezijoj. Joki Tarybos protestai nepadėjo.

Ta padėtis atsimainė tiktai kanclerio princo Maxo Bodeniečio metu. Spalio mėn. 20 d. audiencijoj jisai pareiškė Tarybos prezidiumui, kad Vokietija, eidama laisvo nusisprendimo principu, Tarybai ir jos sudarytai Vyriausybei pripažįsta pilną laisvę tvarkyti Lietuvos kraštą, lygiai kaip ir lietuvių tautai laisvę sprėsti apie savo konstituciją ir santykius su kitomis valstybėmis.

Spalių 28 d. Taryba turėjo sesiją, kurioj nustatė laikinos Lietuvos konstitucijos dėsnius. Tais dėsniais eidama Taryba pavedė savo Prezidijumui (iš trijų narių), einančiam Valstybės prezidenturos pareigas, kviest ministerį pirmininką sudaryt Vyriausybę. Lapkričio 5 d. tuo budu buvo pakviestas prof. Voldemaras sudaryt Kabinetą, kurs pradėjo savo darbą lapkričio 11 d. šešių ministerių sąstate.

Reikia dar pažymėt, kad toj pačioj sesijoj Taryba lapkričio 2 d. t.y. dar prieš Vokiečių revoliuciją, padarė tokį nutarimą:— "Liepos mėn. 2 d. Valstybės Tarybos nutarimas—kviesti hercogą Urachą Lietuvos Karalium—nevykdomas. Galutinai tas klausimas paliekamas rišt Steigiamąjam Seimui."

1918 metų lapkričio mėn. Vokiečiuose įvykusiąja revoliucija baigėsi ir Didysis Karas. 1919 metais buvo pasirašyta Versalės taikos sutartis, kuria einant šiaurinė Mažosios Lietuvos dalis iki Nemuno buvo atskiriama nuo Vokietijos ir pavedama didžiųjų valstybių globai, kurios turėjo ją perduot Lietuvai. Priežastys tam atskyrimui buvo: 1) ta dalis, dabar vadinaam Klaipėdos Kraštu iš senovės yra gyvenama lietuvių; 2) Klaipėdos uostas yra Lietuvai vienintelis išėjimas į jurą.

KAS YRA VILNIUS IR KLAIPĖDA?

Į tuodu svarbiu Lietuvių tautos ir teritorijos klausimu bene teisingiausiai atsako Vygandas, knygelėje "Neužmiršk Lietuvos". Pirmiausia jis stato klausimą, "Kas yra Vilnius?" —

Vilnius yra Lietuvos sostinė— atsakys kiekvienas lietuvis. Bet jei mes paklausime kas tai yra sostinė — tai išgirsime labai įvairių atsakymų—

Sostinė kilo tur but iš žodžio "sostas". O "sostas", tai sėdynė, ant kurios sėdasi imperatoriai, karaliai, kunigaikščiai ir apskritai dideli, o kartais ir visai maži valdovai. Sostine pavadintas miestas, kuriame yra sostas.

Analogijos budu sostine vadinamas ir kiekvienas miestas kuriame reziduoja šalies vyriausybė.

Jeigu tat sostinės vardu pas mus suprasime tik miestą, kuriame vyriausybė reziduoja arba turi reziduoti, tai suprantama, kad sostinė iš esmės visai jau nėra taip svarbi. Ar ne vis tiek kur vyriausybė reziduoja?

Vilniuje negalima — tegu sau kraustosi į Kauną. Negalima butų ir Kaune — tai galima Šiauliuose arba Klaipėdoje. Argi jau taip svarbu kuriame mieste vyrausybė gyvena?

Istorija teikia mums pakankamai pavyzdžių. Normanų tautos dalis nuvykusi į Šiaurės Prancuziją, kuriai davė net savo vardą, užmiršo savo kalbą, papročius ir su kitomis tautomis sudarė vieną didelę prancuzų tautą. Kita vėl normanų dalis, nuvykusi į pietų Italiją ir įsteigusi ten savo valstybę pamažėli virto italais. Germanų tautos taipgi pakeitusios savo teritoriją ir įsteigusios savo valstybes, vienos Italijoje, kitos Ispanijoje, greit nustojo visų savo germaniškumo požymių ir virto naujomis tautomis. Istorija nežino pavyzdžio, kur tauta pakeitusi teritoriją kiltų ta pati tauta.

Teritorija yra pamatas, iš kurio tauta ima savo ir kuną ir dvasią.

Delto tautos taip teritoriją brangina. Kas yra Prancuzijai Elzas Lotaringija? Visai nedidelis žemės sklypas, sudarės vis 2,63% visos teritorijos. Vadinasi, Elzas Lotaringija Prancuzijai reiškia tiek, kiek Lietuvai du valsčiai, gulį kur nors pasieny. Ir tiems dviem valsčiam atvaduoti Prancuzija 40 metų ruošėsi karui, rizikavo iškelti pasaulinį karą, statė mažne visą savo egzistaciją ant kortos, paklojo daugiau dviejų milijonų

Didysis Lietuvos Kunigaikštis Gediminas kuria Lietuvos sostinę Vilnių, kurio vadavimas iš lenkų okupacijos yra vyriausias Lietuvių tautos siekimas

Jeigu mes tik taip sostinę suprasime, tai tada ir Vilniaus reikšmė nėra jau tokia didelė.

"Žinoma, mano sau pilietis, Vilnius yra gražus didelis miestas. Jame ir valstybės įstaigoms ir vyriausybei ir valdininkams ir paprastiems piliečiams butų erdviau gražiau, bet tai nėra jau taip svarbu. Ilgainiui ir Kaunas išaugs, prisistatys gražių rumų ir bus gal neblogesnis už Vilnių".

Tačiau žodis "sostinė" nieku budu neišreiškia tos reikšmės, kokią turi Viilnius Lietuvai. Vilnius Lietuvai reiškia daug daugiau negu valdžios rezidencija.

Vilnius mums svarbus ir brangus ne delto, kad tai didelis gražus miestas, kuriame turi reziduoti Lietuvos valdžia. Vilnius mums svarbus delto, kad apie jį augo ir brendo musų tauta.

Kas tai yra tauta? Dauguma mano, kad tauta — tai tik visuma gyvenančių ir prie vienos tautybės prisipažįstančių žmonių. Toks tautos supratimas yra klaidingas. Žmonės yra tik viena iš sudarančių tautų dalių. Žmonės tai tik tautos medžiaga.

Tauta susidaro iš trijų dalykų: žmonių, kulturos ir teritorijos. Teritoroja tautos sąvokoje, užima nieku budu ne paskutinę vietą. Be teritorijos negali buti tautos. Tautos auga iš teritorijos kaip ir augalai. Teritorija labiausia nulemia tautos budą.

Kaip tik tauta pakeičia teritoriją, ji pakeičia tiek savo budą, kad virsta jau kita tauta.

savo geriausių vyrų, paleido į orą turtų milijardus, įbrido į skolas, iš kurių nežinia kada ir kokiu budu išbris. Visa tai del mažo teritorijos sklypo! Taip pat rizikavo ir Italija, kad atgautų Triestą ir Trentiną, kuriedu Italijai reiškia ne daugiau kaip Elzas Lotaringija Prancuzijai. Šitaip tautos brangina savo teritorijas!

O Vilnius Lietuvai tai ne Elzas Lotaringija Prancuzijai. — Vilnius Lietuvai—tai visas trečdalis Prancuzijos su Paryžium Prancuzijai. Ar prancuzas galėtų įsivaizduoti Prancuziją be Paryžiaus. Nieku budu. Paris —c'est la France (Paryžius tai Prancuzija) sako prancuzas. O juk Vilnius turi lygiai tą pačią reikšmę Lietuvai, kaip Paryžius Prancuzijai. Kaip apie Paryžių augo Prancuzijos kunas, bujojo ir kristalizavosi jos dvasia, taip Lietuvos kunas ir dvasia apie Vilnių.

Ir ne tik augo, bet ir pasiliko suaugę, taip, kad atplėšti jie negali laikytis savo pirmykščia forma. Atplėšta nuo savo kamieno Vilnius, lietuvių tauta nustoja buti tuo, kuo ji yra buvusi. Lietuvių tautos tikra savo prasme tuomet nebus. Šiandien lietuviai gaivina save viltimi, kad jie Vilnių atvaduos. Bet juk amžinai tuo budu gaivinti save nebus galima. Nepaisant visų gražių žodžių turės paaiškėti, kad Vilniaus atvadavimas yra miražas, iliuzija ,savęs apgaudinėjimas. Yra jau tokių ir šiandien, kurie taip mano. Kada pradės taip manyti visa tauta, ji taps ne tik materiališkai, bet

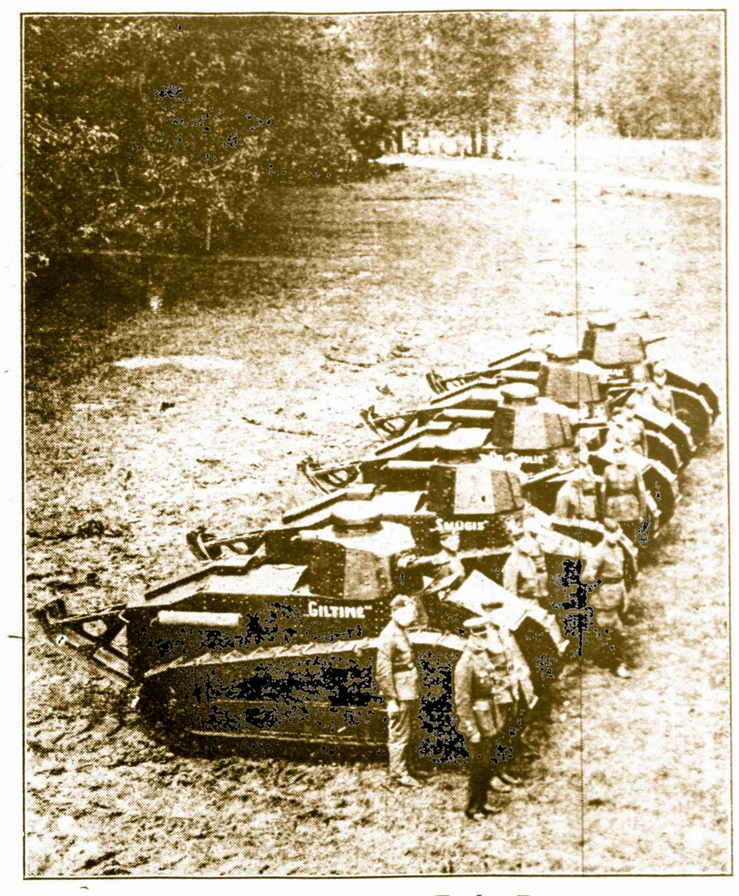

Lietuvos Kariuomenės Tankų Burys

ir dvasiškai nuo Vilniaus atplėšta. Tai jau nebebus daugiau lietuvių tauta, kokia ji buvo. Tai bus tautos skeveldra. Kas iš tos skeveldros pasidarys — nežinia.

Taigi šitokioje švieesoje pastatytas Vilniaus klausimas — o tik tokioje šviesoje jis ir galima statyti — įgyja ypatingos reikšmės. Vilniaus klausimas darosi musų tautos likimo klausimu.

Istorija pastatė mums uždavinį: gelbėti tautos likimą. Šitą uždavinį istorija stato lietuvių tautai ne pirmą kartą. Jis buvo pastatytas XIV amžiuje, kada Lietuvą grasino sunaikinti kryžiais pasipuošę žmonės. Kelios lietuvių kartos vedė mirties kovą ir pagaliau laimėjo. Laimėti jiems buvo nelenga: prieš Lietuvą ėjo visa Europa. Ir vis tik laimėjo.

XIV amžiuje lenkai, lygiai kaip šiandien, taikėsi pagrobti Vilnių ir visą Lietuvą. Jie jau sėdėjo Vilniuje kaip ir šiandien. Tačiau lietuviai lenkus išginė ir Vilnių atvadavo. Vieni nebepaiegė išginti—radę sąjungininkų ir vis tik Vilnių išvadavo. Gera pamoka mums!

Mes klausiame, kokiu budu mes Vilnių atvaduosime? Paklauskime Kęstučio, Algirdo, Vytauto — jie mums pasakys. Jie sunkesnėmis aplinkybėmis vadavo ne tik Vilnių, bet visą Lietuvą—ir išvadavo .

Išvaduosime ir mes, jeigu eisiem jų nurodytais keliais. O vaduoti reikia. Reikia Vilnių vaduoti, nes be Vilniaus—nėra Lietuvos!

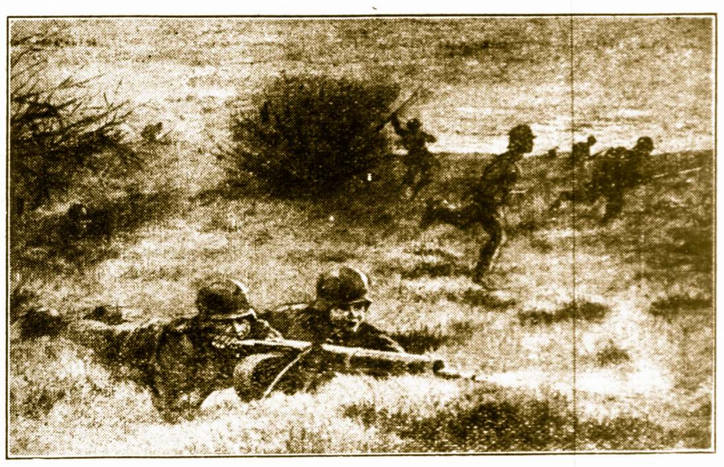

Kovoja už Lietuvos Nepriklausomybę

KLAIPĖDA

Jeigu Vilnius yra musų galva, tai Klaipėda kojos. Kojos yra žmogaus susisiekimo priemonė. Be Klaipėdos mes esame it žmogus be kojų. Žmogus be kojų juk gali šiaip taip gyventi, bet kas iš tokio gyvenimo. Toks gyvenimas—geriau jokio. Klaida butų manyti, kad del Klaipėdos mes galime buti visiškai ramųs. Klaipėda gali mums labai lengvai išsprukt. Ten mes turime svetimo elemento. To elemento nei išnaikinti nei pašalinti negalime. Mes turime su juo sugyventi. Tas svetimas elementas nors nėra gausingas, bet jis perauga mus savo materialine kultura. Mes jam irgi galime užimponuoti tiktai kultura.

Todel rupinkimes savo kultura, kad galėtum ne tik lygintis, bet ir pralenkti kitus. Klaipėdos likimas jungiasi su Vilniaus likimu. Be Vilniaus sunku bus išlaikyti ir Klaipėda. O Vilnių atgavus, Klaipėdos išlaikymas žymiai palengvėtų.

Vilnius ir Klaipėda tai du nepriklausomos Lietuvos šulai. Vienam iš tų šulų griuvus ir kitam sunku bus atsilaikyti. Sugriuvus abiem—grius ir Lietuva.

Lietuvos Aviatorių Grupė

"Tik laisvas pilietis turi tėvynę. Vergas, baudžiauninkas, absoliutiško karaliaus valdinys turi tik savo šalį. Todel tėvynės meilė tiek senovėje, tiek naujais laikais yra pasiekusi aukščiausio laipsnio tik laisvose tautose."

Prancuzų filozofas A. Frank

Amerikos Lietuvis
The American Lithuanian Weekly published every Thursday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U.S. $1.50
In Foreign Countries 2.00
Single copies ..... 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, eina ketvirtadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė Prenumerata S. V. $1.50
Užsieniuose 2.00
Atskiri egzemplioriai .... 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

AR TAI CIVILIZUOTŲ ŽMONIŲ DARBAS?

Negirdėtas baisianybes paduoda "Trimito" No. 4-me vienas iš jo žymių rašytojų Vygandas. Tos baisenybės pateikta Tautų Sąjungai kaipo Ukrainiečių skundas ant Lenkų, kurie baisiausiai juos kankina laike suėmimų ir areštų.

Tų baisiausių torturų atgarsiai artinasi Vilnijos link. Ir jau prasideda areštai, o po areštų seks torturos. Pasiskaitykite šį straipsni, o pamatysite kas slepiasi po priedanga Lenkų "civilizacijos."

Šiandien mes didžiuojames civilizacija ,kultura, mokslu. Mes džiaugiames, kad tie tamsųs amžiai, kada žmonės buvo kankinami ir žudomi del savo sąžinės įsitikinimų, kaip tat buvo su krikščionimis Romos imperijoj, arba su įvairiais kitaip manančiais viduramžiuose, galutinai praėję ir daugiau nebegrįš.

Šiandien daugely šalių mirties bausmė panaikinta ,o kankinti kalinius ir suimtuosius beveik visose civilizuotose valstybėse uždrausta įstatymais. Net visos kuno baudos yra draudžiamos. Ne tik žmonės, gyvuliai uždrausta kankinti. Visose kulturingose šalyse yra draugijos gyvuliams globot. Tos draugijos nariai, pastebėję kur nors gyvulius kankinant, šaukia policiją, surašo protokolą ir kankintojai atsako teisme arba stačiai baudžiami.

Bet štai man į rankas pakliuva ukrainiečių skundas Tautų Sąjungai del ukrainiečių kankinimų lenkų kalėjimuose.

Ukrainiečiai, paiega prijungti prie Lenkijos taip kaip ir musų Vilnius, nenori pripažint lenkų viešpatavimo. Ukrainiečiai ne tik svajoja, bet ir reikalauja nepriklausomybės. Jau dešimt su viršum metų lenkų valdomi, jie nenurimsta ir kovoja su lenkų okupacija. Lenkai visaip mėgino ukrainiečius nuramint, bet negalėdami palaužt ukrainiečių nusistatymo, nusprendė ukrainiečius išnaikinti.

Lenkai žino, kad šiam tikslui nėra reikalo išnaikint visi ukrainiečiai. Pakanka išnaikint vadai ir šiaip labiau susipratę veiklesnieji ukrainiečiai, o kiti nurims.

Stačiai išžudyt lenkai vis delto bijo ir todel jie pasižymėjusius veiklumu ukrainiečius ima į kalėjimus ir čia iš jų išgauna reikalingus prisipažinimus bei nurodymus. Pasiremdami šitais prisipažinimais, lenkai tad teisia. Jie nešaudo nei nekaria, nes tai nepatogu ir nėra reikalo. Pakanka įkišt penkiolikai, dvylikai, dešimčiai arba ir aštuoneriems metams į atitinkamą kalėjimą ir jis iš ten jau nebeišeis.

O jeigu kuriuo stebuklu ir išeis, tai vis tiek daugiau nebebus pavojingas.

Prisipažinimai išgaunami kankinimais. Suimtasis laikomas keli mėnesiai, o kartais metai ir daugiau kalėjime ir kankinamas, kol išgaunama iš jo viskas, kas tik reikia. Skunde nurodoma daug liudininkų šitiems kankinimams paliudyt. Kankinimai labai rafinuoti, kad padarytų kankinamam ko didžiausių skausmų. Daugiausia vartojami kankinimo budai yra šei: mušimas medinėmis ir guminėmis lazdomis per parinktas vietas: inkstų sritį, blauzdas, padus, kulnus. Mušama taip ilgai, kol mušamasis nustoja sąmonės. "Varpo skambinimas:" Kankinamam suriša rankas ir kojas. Kojos prakišamos tarp suištų rankų taip, kad ir kojos ir rankos braškėtų sunėrimuose. Prakišama šatra. Kankinamąsis iškeliamas, siubuojamas. daužomas į sieną, grindis. Siubavimas ir daužymas bei mėtimas labai padidina skausmus. Pragariškas kankinimas yra pakabinimas už suištų užpakaly rankų. Kuno sunkumas nežmoniškai laužia ir taip užlaužtas užpakalin rankas. Kaulai braška sunėrimuose ir dažnai išsineria arba lužta. Kančioms padidinti, kankina mas čia pakeliamas pakartotinai ant virvės aukštai ,čia nuleidžiamas, čia vėl pakeliamas. Arba štai dar kaip daroma: Kankinamasis pakariamas už abiejų arba vienos kojos galva žemyn. Apačioj po juo pastatomas didelis indas, pilnas vandens tokiu budu, kad galva pasinertų vandeny, jei žmogus išsitiesia.

Tiktai laikydamasis susirietęs nelaimingasis gali laikyt galvą aukščiau vandens. Bet nuovargis ima savo. Pakabintas už kojų negali ilgai laikyti sulenkto korpuso. Bet kaip tik ištiesia, visa galva pasineria vandeny ir jaučia tokį jausmą kaip prigerdamas. Jis paskutinėmis iegomis riečiasi gelbėdamasis mirties. Bet negalėdama ilgai laikytis aukščiau vandens, jo galva vėl pasineria vandeny. Tokia kova su mirtim tęsiasi tol, ligi kankinamasis apalpsta. Galima įsivaizduot, koks kentėjimas: jausti čia pat mirties pavojų ir kovoti taip pakabintam. Pasitaiko, kad kankinamasis, per budelių neatsargumą ir prigeria.

Neblogesnis yra ir "girdymas arbata." Kankinamasis guidomas aukštielninkas, burnon arba nosin jam įstatoma piltuvė ir pilama vandens tiek, kiek tik jo sutelpa nežmoniškai ištemptuose viduriuose. Žmogus pripilama lyg koks odinis maišas. Tada jam ant pilvo sėdasi du sunkųs vyrai ir visas vanduo išspaudžiamas per burną ir nosį vėl atgal. Visa tai baisiai kankina žmogų. Jam draskoma viduriai, gerklė. Jį kankina neapsakomas šlykštumas.

Labai mėgiamas lyties organų kankinimas: mušimas, durimas, deginimas. Žinia, kad lyties organai labai turtingi nervais ir todel jų kankinimas sukelia žmogui baisiausių skausmų. Čia nesuminėsi visų torturavimo budų, kurie yra aprašyti ukrainiečių skunde. Tur but nė pats garsus Dante, kuris taip vaizdžiai aprašė pragaro kančias, neišgalvotų nieko žiauresnio ir baisesnio.

Ir šitie baisųs kankinimai daroma ne vieną, ne kitą kartą, bet ištisomis savaitėmis ir mėnesiais kasdien.

Žinoma, kad tokių torturų negali taip ilgai pakelt, kad ir sveikiausias, tvirčiausias organizmas. Kankinamieji, nepakeldami šitų pragaro kančių, net mėgina žudytis. Bet budeliai budi ir neleidžia tam įvykt.

Žinoma, po savaitės ir mėnesių tokių baisių kankinimų, kankinamasis beveik išeina iš proto ir tada jis viską prisipažįsta ir viską pasirašo, kas tik pakišama. Jis prisipažįsta, jis nurodo kitus. Trumpai tariant, išjo gaunama viskas, kas tik norima. Tada jo byla eina teisman. Teisiamas jis ir visi tie, kuriuos tik jis nurodo. Nieko negelbsti, jei teisiamasis teisme stengiasi savo parodymus atšaukt ir pasakoja, kuriuo budu tatai iš jo išgauta. Jam niekas netiki. Policija viską ginčija ir teismas tiki policijai, ne jam. Kuno sužalojimai jau sugijo. Niekas neleidžiamas su žaidomis teisman. Jis laikomas, kol žaizdos bei sužalojimai visai užgyja. Jei lieka randai ar sužalojimų pėdsakai, tai kaip čia įrodysi, kad tai padaryta kalėjime. O jei ir įrodysi, teismas vis tiek netikės.

Štai parodymai Ivano Mihul, 21 m. studento. Jam laužė rankas, spaustukais spaudė pirštus, jam mušė guminėmis lazdomis padus, kol apalpo, girdė arbata. Kai jis apalpdavo, tada jį atgaivindavo ir duodavo jam dieną kitą pasilsėt. Po to vėl kankindavo. Tuo budu jis buvo kankinamas kelis mėnesius. Mat, lenkai manė jį esant ukrainiečių karinės organizacijos nariu ir norėjo iš jo išgaut žinių apie šitą organizaciją. Nelaimingasis jei ir priklausė šitai organizacijos, tai vis tiek nieko apie ją pasakyt negalėjo, nes pats nieko nežinojo. O lenkai manė, kad jis tik apsimeta nežinąs ir kankino. Kentėjimų beveik išvarytas iš proto, jis pripasakodavo visokių niekų apie karinę organizaciją, bet lenkai vieną kitą faktą patikrindavo ir atradę, jog pasakyta ne tiesa, vėl kankindavo.

Nelaimingasis daug kartų mėgino nusižudyt, bet budrųs budeliai neleido.

Panašiai buvo kankinamas Stefan Badachivskij, Jurko Dacyšyn ir daug kitų. Jų kankinimai aprašyti skunde, nurodant vietos asmenis, liudininkus. Iš viso nurodyta 34 kankinti asmenys. Nurodyta ir daugelio budelių pavardės.

Ukrainiečiai reikalauja, kad neutrali komisija ištirtų visa tai ir įsitikintų, kad skunde sakoma teisybė.

O ką gi Tautų Sąjunga daro, gavusi tokį dokumentą? Kaip paprastai, dokumentas ilgai gulės. Bus nusiųstas lenkams. Kils susirašinėjimas. Lenkai viską nuneigs. Dokumentas vaikščios po komisijas, kol bus galutinai palaidotas Ženevos archyvuose. Štai 1929 metais garsiosios pacifikacijos metu lenkai sumušė, nukankino apie 10,000 nekaltų žmonių, sunaikino mokyklas, knygynus, krautuves, išgrobė ir sunaikino daug turto. Ukrainiečiai skundėsi Tautų Sąjungai, prašė tardomosios komisijos. O kas iš to išėjo? Nieko. Jų skundas dvejus metus vaikščiojo po įvairias rankas ir šiandien to skundo negirdėt.

Taigi ir šito naujo skundo laukia toks pat likimas. Ne Tautų Sąjunga, bet tik ukrainiečiai patys galės save išvaduot iš tos vergijos ir kankinimų, kurie šiurpu sukrato kiekvieną civilizuotą žmogų ir daro gėda musų visai giriamai civilizacijai bei kulturai.

Mums, lietuviams, visa tai žinotina, nes greičiausia ir musų okupuoto Vilniaus laukia okupuotos Ukrainos likimas. Iki šiol lenkai mažiau kreipė dėmėsio į Vilniaus kraštą. Bet štai jau baigia uždarinėti lietuvių mokyklas. Girdim, kad kai kuriose vietose prasidėjo kratos, suėmimai. Gal greit prasidės ir torturos...

Tačiau nusiminti del to nereikėtų. Torturomis nenuslopinsi idėjos, neišplėši žmonėms jausmų ir širdies.

JAPONAI ATSTOVAI NUSIGINKLAVIMO KONFERENCIJOJE

Trys Japonijos atstovai į nusiginklavimo konferenciją Ženevoje, Šveicarijoje. Iš kairės į dešinę stovi: Naotake Sato, japonų ambasadorius Belgijai, kuris atstovaus Japonijos užsienių ministerij; lieut. generolas Iwane Matsui, kuris atstovauna Japonijos karės ministeriją, ir vice admirolas Osami Nagano, atstovaujantis Japonijos laivyną.

Lietuvos Pasiuntinybės Komunikatas

Lietuvos Kambarys Pittsburgo Universitete

Washington, D. C. — Sausio mėn. 26 d. — Naujame Pittsburgo Universitete sumanyta įrengti įvairių tautų kambarius, tų tautų stiliuje ir dvasioje. Tuomi susirupino ir vietos lietuviai. Kaip mums pranešama, organizuojasi didysai vietos ir apielinkių lietuvių komitetas, taipgi daromos pastangos suorganizuoti vietos lietuvius studentus šiam sumanymui įvykdinti.

Daug darbuojasi gerb. Dr. Baltrušaitienė, kuri palaiko kontaktą su Universiteto vyresnybe ir vietos lietuvių visuomene. Pasiuntinybė daro pastangų užinteresuoti tuo ir Lietuvos Vyriausybę ir gauti jos paramos šiam sumanymui.

Vienas Universiteto kambarių butų pavadintas Lietuvos vardu ir įrengtas lietuviškam stiliuje. Jame galėtų įrengta kaip ir nuolatinė lietuviškoji parodėlė. Tai butų amžinas gražus paminklėlis ir rimta propaganda Lietuvai.

LIETUVIŲ DARŽELIS

Washington, D. C. — Sausio men. 26 d. — Cleveland, Ohio, miesto valdyba pavedė savo naujam parke įvairioms tautoms po didoką sklypą parko su sąlyga, kad jos įtaisytų joms pavestus skylpus sulyg savo tautos skonio ir stiliaus.

Taigi kiekviena tauta čia turės savo mėgiamiausias ir charakteringas gėles, žolynus, klumbus, etc. Kiekviena tauta gali taipgi pasistatyti savo tautos pasižymėjusio vyro paminklą.

Clevelando lietuviai gavo labai gražų sklypą žemės ir jau nuo pereitų metų energingai darbuojasi savo "darželio" įrengimui.

Gerb. Karpavičius, "Dirvos" redaktorius, suįdomino šiuo reikalu ir Lietuvos Pasiuntinybę. Ministeriui Balučiui esant pereitą vasarą Lietuvoje, teko išgauti šiam reikalui ir Lietuvos Vyriausybės pritarimas. Atatinkami planai Lietuvių Darželio įrengimui tapo pagaminti Kaune ir jau yra persiųsti Clevelandan. Yra gautas taipgi pasižadėjimas paruošti šiam darželiui žalvarinis Lietuvos Atgimimo Tėvo, Dr. Jono Basanavičiaus, biustas.

Clevelandiečiai stropiai darbuojasi darželio sutvarkymui ir žada turėti jo iškilmingą atidarymą šį pavasarį.

Linkolnas

(II-12, IX) (II-12-1809)

Jog Abrahomas Linkolnas buvo savininku vokiečių kalbos laikraščio "The Illinois Staats-Anzeiger", redaktorium buvo Theodore Carnezius; kad korespondencija naminio karo prezidento įėmė asmeniškus laiškus nuo karalienės Viktorijos ir Rusijos caro, ir kad Linkolnas buvo užinteresuotas įvariais, net dešimts, išradimais, tą viską parodo vėliausia jo biografija "Abraham Linkoln, a New Portrait", kurią pagamino Emanuel Hertz.

P. Hertz išieškojo visas pasaulio dalis, kad tik suradus naujų faktų apie šį garšų žmogų — Linkolną. Pasekmingai rado net tukstantį naujų dokumentų apie Linkolno gyvenimą. Nauja medžiaga gauta net iš tokių tolimų vietų kaip Sovietų arkyvų Maskvoj, Britų muziejaus Londone, iš mažo vokiečių miestelio Freiburg ir iš Bombay muztiljaus.

Ne labai senai pasirodė tokių pasakų apie buvusį prezidentą, kame. Hertzo surinkta medžiaga darodo, kad Linkolnas savo spėkomis išsidirbo į žmogų didelės drąsos ir gabumų Pastangos dėtos pastaraisiais keliais metais nupiešti tą žmogų, kuris užbaigė vergiją iš Suv. Valstijų kaipo nepastovų ir saugarbingą vyrą.

Net ir tarpe tų, kurie pažino Linkolną, buvo daug skirtingų nuomonių apie jo ypatingumus. Jo fatalizmas, idealizmas ir toli matantieji tikslai nesuprasti ir pasekmingai kritikuojami.

Yra tipiška pasaką apie Linkoną bevažiuojant žygunvežime su linksmu gyventoju iš Kentucky valstijos. Anas Linkolnui siulė pasirukyti, tabako kramtyti, ir vėliaus išsigerti iš bonkutės. Linkolnas nesinaudojo žmogaus pasiulijimais, arba gerumu. Kuomet atsisveikino, Kentucky valstijos gyventojas sakė — "Nepažystame, ėsi išmintingu, bet keistu draugu. Gal niekad vėl nesusieisime, nenoriu užgauti tik noriu teisingai pasakyti, kad patyrimas man parodo, kad žmogus, kurs neturi nedorybių, teturi mažai dorybių. Sudiev!"

Rašytojai, kurie bandė darodyti Linkolno žmoniškumą, rado tiek daug melancholiškų upų, kad gal jis pats tikėjo į ką jam pasakė tas žmogus iš Kentucky.

Kuomet Linkolnas davė jo trijų minutų prakalbą Gettysburghe, kuri šiądien skaitoma kaipo Amerikos literaturos garsiųjų veikalų, jis pats tikėjo, kad ta jo prakalba neatsiekė savo tikslo.

Kiekvienas žmogus turi nekurias negeistinas ypatybes, kokias ir gal Linkolnas turėjo, bet jo jausmus ir didelę meilę savo žmonėms labiau padidino ir jo tikslą gyvenime pagelbėjo jo neišpasakytai aiški logika ir teisingumas. Jeigu kada nors buvo priegadingas ir nešvarus galime teisingai tikėti, kad jis kaip tik tuom laiku buvo sunkiai apkrautas visokiais svarbiais reikalais ir problemomis.

Kuomet žmogus Linkolno užklausė apie jo tikėjimą, jis atsakė — "Jaučiu kaip tas senukas, kuris bažnytiniame susirinkime tarė — kuomet ko gero padarau gerai jaučiuos, bet kuomet blogo darau, tai jaučiu neišpasakytai blogai — tai taip ir su manim."

Intelektuališkai Linkolnas nupieštas kaipo abėjingas ir fatalistas, nepriimdamas mokinimus įvairių garsių Europos ir Amerikos filozofų ir teologų. Velesni raštai teisingiau nupiešia šį žmogų, kurio vardas šiadien užima pirmą vietą surašo garsiausių amerikiečių. **F. L. I. S.**

Kas Yra Žemės Gilumoj

Girdėdami apie ugniakalnių išsiveržimus, apie karšto vandens šaltinius, klausiame, iš kur ta šiluma, iš kur ta ugnis?

Iki šiol į žemės vidurius, palygint, tėra įsikasta labai negiliai, tik arti 2 kilometrų. Tokioje gilumoje mes dar nieko ypatingo nepastebime. Tiesa, reikia pažymėt, kad kas 100 metrų temperatura pakyla 30 C, vadinas, 2 klm. gilumoje siekia arti 600 C. Tokia temperatura žmogui yra per aukšta ne tik dirbt, bet ir gyvent negali. Vadinas, giliau į žemę kastis nebegalima vien del karščio. Visas kitas žinias apie žemės sudėtį ir panašiai gauname tik netiesioginiu budu—moksliškais apskaitliavimais.

Tokia žemės sudėtis: akmens, smėlis, vanduo ir pan. siekia tiktai iki 50—60 klm. (Tuo tarpu per žemę pervertas virbalas turėtų dvylika tukstančių, septynius šimtus keturiasdešimt kilometrų). Giliau randame medžiagų panašių į geležį ir magneziją, bet bent 3—4 kartus kietesnių už plieną. Vadinas, plieniniais kaltais tokio akmens įkalti mes negalėtume. Tasai sluogsnis tęsiasi iki 1,200 kilometrų.

Giliau kasdami rastume ištirpusią sierą ir kitus į ją panašius daiktus. Prisikasę iki 2,450 kllm. rastume skystus geležies ir nikelio lydinius. Tasai sluogsnis tęsiasi maždaug iki 3,000 klm. Kas yra giliau kaip 3,000 klm., mes nebeturime priemonių ištirti. Yra manoma, kad patį žemės vidurį sudaro iki 8,0000 C įkaitusios medžiagos, 9—11 kartų kietesnės už kiečiausią plieną.

Jeigu mums sunku pakelt kelis smėlis kąstuvus, koks turi buti spaudimas žemės centre, Ir iš tiesų, jeigu žmogus patektų į žemės centrą, jį tenai į sidabro pinigą suspaustų trijų milijonų centnerių sunkumas.

Juo giliau, ne žemėje mes randame brangesnių metalų. Tad reikia manyt, kad žemės centre yra sutirpę patys brangiausi metalai: auksas ,platina, volfromas, uranas ir kiti. Pastarieji metalai bent kelius kartus brangesni už auksą.

Kai pilną vandens indą tampriai uždarę pašildome, garas suplėšo indą. Kas turi atsitikti, jei vanduo pasiekia tokį žemės vidaus karštį? Baisųs dalykai! Žemės pluta neišlaiko: ima drebėt (žemės drebėjimas), plyšta ir išsiverčia kamuoliais vandens garai, pelenai ir ištirpę akmens bei naugės (lava), kurie daug sunaikina žmogaus rankų darbo ir nusineša daug aukų.

Mųsų žemelė, kaip matome, nėra paprastas molio šmotas, bet gana sudėtingas ir brangus didžiulis rutulys.

Amerikoniška Pjesė Valstybės Teatre Kaune

Gruodžio 11 dieną teatre buvo tvanas: teatrą užtvino tokia publika, kuri domisi tik tuo, kas visai nauja, tą dieną — premjera. Profesoriai, literatai, įvairųs menininkai, pagaliau stambieji uniformuočiai ir stambiosios puošmenų savininkės. Oleka — žilinsaks pastatė amerikonišką Bergerio 5 v.pjesę, išversta į lietuvių kalbą V. Dineikos ("dzimdzinėjusio" Amerikoj),"Tvaną."

Visi vyksta viename bare, (J. Gregarausko dekoracijos). Baro savininkas Streiton (A. Mackevičius) mato nuolatinius savo klijentus, kaip jis savo tarpe sugyvena. Frezer (H. Kačinskas, geras amerikoniško žydo tipas), bankrotavęs pirklys makleris, negali pakęst Byro—javų maklerius (P. Kubertavičius) ir O'Nelio (V. Steponavičius, ryškiausia šios pjesės figura, išlaikiusi stiprios valios, didvyriškumo vaizdą, ir valdžiusi visą spektaklį). Bare vyksta nuodingi įžeidinėjimai vienas kito, su O'Neliu menkutis nusmuktkelnis Frezer net amerikoniškai ima boksuotis. Jų trijų tarpe — gyvatės, taip jie vienas kito neapkenčia. O'Nel — teisėjas, kyšių ėmėjas, uždirbęs net iš nebaigto tvenkinio, kuris ir pasidaro nelaimė visam miestui, apsemdamas ir barą su žmonėmis. Čarli, negras (V. Dineika), laksto patarnaudamas ir prie telefono ir telegrafo. Klientas — S. Petraitis — atbėga lygiai dešimtą valandą kas rytą, šaukdamas iš toli kokteilį, jis prieš ir po tragedijos skubiai pasako dvejetą žodžių dėl oro ir bėga.

Didelio karščio metu, kai firma telefonu siulo dvigubą ledo porciją ir svečiai pakartotinai prašo viski su šalta soda, labai nerviškai, kaip paprastai prieš audrą, reaguoja vienas į kitą musų svečiai. Telegrafas praneša prisiartinančią audrą su dideliu lietumi ir O'Nel pagąsdinimui piešia vaizdus savo priešui Frezeriui, kad tvenkinys truks ir apsems miestą ir barą...Bet netrukus taip ir pradeda pildytis...Užeina didžiausia audra, kuri įveja be Byro dar du pakeleivius valkatas: Giugą Giggisą (A. Kupstas), keliaujantį bedarbį aktorių ir švedą Nordlingą, bedarbį; Lyzi (N. Vosyliutė), gatvės mergaitė, papildo kompaniją.

Netrukus... vanduo!...Išsigandę visi puola uždaryti duris, langus, nes telegrafas pranešė apie tvenkinio trukimą...

Baras tikrai apsemiamas, palaipsniui, kol nebeveikia telefonas. Baras pasidaro kai ir gyvų žmonių kapu...Besirodančią isteriką valdo O'Nel.

Naktis praeina beprotingai, belaukian mirties. Streitonas vaišina šampanu, kuris sunkiai teleidžia užmiršti esamą buklę. Žmonės pasilieka su savimi vieni ir jaučia traukimą į artimą, nebelieka tų šiurkštumų jų tarpe. Frezeris bučiuojasi su Byru, sutinka su O'Nel, Čarli ir abu valkatos laikomi artimais draugais, Lyzi — prostitutė —yra visų rupėstingumo objektu, Byras net vėl suartėja su ja, po to, kai ją senai metęs tvano vakarą turėjo vesti kitą turtingą...Tarpusaviai artėjimai ir bendras siutimas, girtaujant, triukšmaujant iki beprotiškumo, rodo kaip nusinuogina žmogus mirties akivaizdoje. Vadinas, toks žmogus galėtų buti visuomet, bet visa gyvenimo tirštuma jį laiko nuo to, daro priešus iš viens kito.

Užgęsus šviesai desperacijos klyksmai...Vanduo užliejo ir nutraukė visas vielas.

Po įtempimo nakties sunkiai nubunda vienas po kito žmonės, vienas kito švelniai žadinami. Jie jaučia tą patį pavoją, todėl krupčioja. Taip išbuna gana ilgą laiką. Bet Čarli pastebi, kad skarmalai prie durų nesidaro šlapesni...Kyla mintis pabandyti atidaryti duris ir drauge vilties kibirkštėlė: o gali?!..Ir koks džiaugsmas kaip pro lango kraščiuką pamatyta saulė.

Streitonas vėl varo Čarlį visą ką valyti ir tvarkyti, savo siulytų vaišių sąskaitos prašo užmokėti, valkatos išvaromi, Lyzi taip pat...Baras turi buti padori įstaiga...Prasideda tas pats gyvenimas — žiaurus, nepermaldaujamas, apskaičiuojamas... Atbėga paprastas koksteilio užsakytojas, žodžiai apie orą, barininko pelningai mandagus sveikinimai, linkčiojimai...Vienas nuo kito šalin...Tvano nebėra!...

Tokia ši pjesė. Vaidintojai apdovanoti. Parodyta labai daug.

Arėjas Vitkauskas

ATSAKYMAS "ŽVALGUČIUI"

Perskaitęs "Amerikos Lietuvio" 3-čiam p. "Žvalgučio" malimalienę, suvis nenusistebėjau, nes nuo senai žinau "Žvalgučio" taktiką; tai žmogus su ilgaveidės budu, kuri priėdusi gilių, ąžuola knisa.

Kuomet redakcija leido pasislėpusiam po "Žvalgučiu," mano pavardę peizoti, tai manau, kad leisite man pastatyti keletą klausymų, mano kryžiavotojui:

1) Kuomi aš Tamistai į kelią pakliuvau, p. Žvalguti?"

2) Ką manai tokiais straipsniais atsiekti?

3) Kam reikalinga Tamistai "Žvalgučio" kaukė, jei tiesą rašai?

Kuomi aš Tamstai prasižengiau, nieku budu negaliu dasiprotėti, ką tos visos misterijos turėtų reikšti, kad prie kiekvieno punkto mano pavardė tampoma?

Strimaitis sirgdamas, SLA. centran nebėgo, kaip tvirtini, jam nebuvo žingeidu, kaip nominacijos baigėsi. Tamsta man pasakei šposus, buk nominacijų skaitytojai, išeina pietų palikę visą darbą išmėtytą ant stalų, taip kad netik dirbanti tenai, bet ir pašaliniai žmonės, gali viską paimti, ir pasekmės to gali buti visiškai klaidingos, ir man liepei, kad aš tuojaus nieko nelaukdamas sustabdyčiau tokį darbą, bet kuomet aš žinau, kad niekas blogo negali tenai atsitikti, niekas balsų negali suvogti, nes kiekviena kuopa, savo balsus kontroliuoja, o balsų skaitytojai tik sugrupuoja balsus ir skelbia balsavymo pasekmes, tai viena, ir antra kaipo eilinis narys neturintis jokio reikalo kištis į ne savo reikalą; trečia, man nebuvo žingeidu sužinot kiek man teko balsų, nes nusistatęs kandidaturos nepriimti, ir suvis Tomistai į tuos gundymus nieko neatsakiau. Taip ir persiskyrėm.

Gal užtatai Tamista išliejai visą tulžį, kad aš nesikišu į ne savo reikalus?

Kad kandidaturos aš nepriimsiu, tai pirm nominacijų, Tamistai buvau tą pasakęs, tad sužinojus pasekmes nominacijų man nebuvo kuomi užsigauti, kam tas prikaištas?

Ką bendro turi mano kandidatura į pirmininkus, su Dr. Viniko pilietybės popierais? Aš niekam apie negavimą nominacijų, nė Tamistai nei Vitaičiui, ar kam kitaam nesiskundžiau, ir nereikalavau skųsties, nes kandidatuoti neketinau.

Vitaitis man saldainių nepirko, ir neprašė, kad aš bučiau liudininku, prie Dr. Viniko pilietybės popierų, taip lygiai kaip niekas manęs netraktavojo, kad bučiau "Žvalgučiui", liudininku, kuomet jis sau pilietybės popierų jieškojo; pats "Žvalgutis" manęs prašė, ir aš jam buvau liudininku, taip kaip ir Dr. Vininkui, nemanau, kad "Žvalgutis" mane gali įkaltinti, kad jam pasitarnavau, tai kodel kaltint, kad Vinikui taip lygiai pasitarnavau, juk už žmogui gero padarymą, ar galima kaltint? Tik tokie žmonės gali įkaltyti, kaip kad Tamista, bet laimė, kad ne visi tokios taktikos; yra žmonių, kad užpadarytą gerą esti dėkingais, o ne palieka šmeižikais, kaip kad Tamista.

SLA. Nominacijų pasekmės buvo žinomos tik 5 d. Sausio 1932 m., o Dr. Vinikas aplikaciją buvo padavęs Rugsėjo mėn. 1931 m. (kur kas pirmiau, negu nominacijos buvo paskelbtos). Dr. Vinikas manęs liudininku prašė buti, Birželio mėn., 1931. Šitą aš Tamistai sakiau, kuomet Tamista taip žingeidavai sužinoti apie Viniko pilietybės reikalus, kokios tai priežasties dėliai, slepti man nebuvo reikalo, nes juk tai nepaslaptis, negi prasikaltimu pastoti piliečiu. Nežinau ar Tamista bėgai į naturalizacijos biurą, persitikrinti ar ne, bet ketinai, jei buvai ar rašei, tai tik sužinojai tą patį, ką buvau Tamistai sakęs. Tik žingeidu butų žinoti kodel Tamistai taip parupo Dr. Viniko pilietybės reikalas? Ar galima butų daleist, kad kas norint Tamistai butų mokėjęs pinigus užtai? Nemanau.

Prieš nominacijas aš galvą guldžiau už Jurgeliutę, nesigailėjau nepakantos žodžių Vitaičiui, Vinikui, Bagočiui. Kame Tamistos logika? Prieš nominacijas, nebuvo reikalo ką norint smerkti, neigi Jurgeliutę bučiuoti, nežinant kokios bus nominacijų pasekmės. Tokias klaidas tik "Žvalgutis" galėtų daryti, bet ne prityręs gyvenimą žmogus.

Iškėlimas šnipijados, 1917 m. niekam kitam nebuvo taip svarbu kaip "Žvalgučiui". Juk tas jo užsiėmimui buvo be galo reikalinga toj srity dirbdamas ir skandalų nepajiegęs sukelti, kuomi pasirodysi prieš savo "bosus"? Dovanai, juk ir šnipams algos nemokama? Jei šnipijada nebutų papuolusi į spaudą, iš kur butų "Žvalgutis" sėmęs medžiagą, įrodymui savo sekmingo darbo lietuvių tarpe? Kam meti kaltę ant manęs, kad buk aš tą šnipijadą, iškelęs? Tamista žinai ir visi tie atmena, kurie laikraščius skaito, kad šnipijadą iškėlė tas, kam buvai pinigus už tai įteikęs.

Gal but nieko nemanydamas, kad tuomi pasitarnaus niekam kitam kaip tik Tamistai į ranką įteiks bulvių tuzą, kad sulošęs tą gėmį, tapsi turtingu, ir galėsi atsimokėti paskolas. Nors tiesa, man neatlyginai, tą ką Tamistai buvau davęs pusryčiams, kuomet pėkščias, parėjai iš Elizabeth skersai Hudson, pervažu įsivogdamas, (nes nei trijų centų neturėjai), sakeisi, jog tris dienos kaip nieko burnoj neturėjęs. Bet delto aš ant tamistos nerugoju, nes tarpe kitų svečių Tamista ir mane buvai užsikvietęs į savo rojališką apartamentą, kur nieko nestokavo; leduose, buvo šampano, ir trijų žvaigždžių kvepalai, šaldytuvėj importuota alaus iš Milwaukee; tai skaitau, kad Tamista tuomi man atsiteisei.

Samdininkas iškeldamas tą šnipijadą, taip kaip balzamu Tamistai patepė, kam dar dabar meluoji, kad aš tatai padariau.

Kuomet šnipijada tapo paskelbta ir pamatęs kaip inteligentai ir tikri vaikai Lietuvos savo tarpe pradėjo nužiurėti vienas kitą šnipu esant, kaip kad tie be tėvo gimę vaikai, su nepasitikėjimu į vienas antrą žiurėti. Tai tamista tik įkumštį susiėmęs juokeisi, ir delnus iš džiaugsmo trynei, kad seni veikėjai, kaip Širvydas, Jankauskas, P. Norkus, Strimaitis, Račkauskas, Rimka, Šimkus, Ramanauskas, ir kiti, susirupino ir užvedė investigaciajs (tyrinėjimą), tuomet pajutai, kad tikslas pilnai atsiektas. Kokiems galams dabar po tiek metų matai reikalo tą viršun kelti? Ar vėl jau užkaitei smalos puodą? Ir gal vėl pasiseks supjudyti veikėjus, ir pasigrobti keletą tukstantėlių? Jei taip, tai gal Tamista galėsi ir šiuom laiku išpirkti man išduotus vekselius? Labai bučiau Tamistai dėkingas, nes žinai dabartinę mano padėtį; žmona serga jau pusė metų, ir mano liga ištraukė nemažai pinigų, tai tie pora šimtų man be galo sugadųs butų apmokėjimui nors dalies bilų gydytojams.

Pasakyk Tamista, iš kur žinai, kad aš nemainiau čekių Rimkai išduotų per Pilėną? Ne vieną, bet porą mainiau. Ar tai paslaptis, kad aš žmogui gero padariau, ir ar tai prasikaltimas? Jei ir kad kitas butų klausęs ne Žemaičių Antanas, tą patį kiekvienam bučiau pasakęs, nes nemačiau nieko blogo, tai Tamista man primeti, kad šnipijada tuomi sukėlęs, ir tik vėliau prisipažinęs, buk sakęs Ramanauskui apie mainymą čekių.

Strimaitis agituoja už Viniką, Bagočių ir Gugį, ir bėgioja paskui Jurgeliutę, kad ta apsimtų kandidatuoti į sekretorius. Čion vėl be galo nelogingas pareiškimas, pirmai kaltinamas esu, kad rupinausi, idant Vinikas gautų pilietybę, ir taptų sekretorium, tai kogi man bėgioti paskui Jurgeliutę? Juk dviejų sekretorių nereikia?!

Vieno tai aš suprast nepaiegiu, kodėl "Žvalgučiui" taip parupo SLA. reikalai? Juk Tamista nesi SLA. nariu, negi Tamistos seima priklauso. Aš manau, kad Tamista turi pakaktinai savo bėdų. Gal greičiau galėtum sutaupyti, ir su žmonėmis atsiteisti, aš to senai laukiu.

A. B. Strimaitis

Manom, kad šiems ginčams turėtų but padarytas galas. Viena, kad juose daugiau įžiurima asmeniškumai; antra, kad ypatiškumai neįteresuoja skaitytojų, ir trečia, kad skaitytojai iš tokių ginčų maža ką naudos turi.—Red.

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖJE ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Tvirtos Teisingos Bankierystės Pagrindai

DEPOZITORIUS TURI TEISĘ ŽINOT...

(1) Kad jo pinigai bus apsaugoti. (2) Kad tvirtos paskolos sveikiem tikslam gali but įgytos pagal tvirto bankavimo ribas. (3) Kad jo bankierius sažiningai rupinasi depozitorių ir savo apielinkės gerove.

Toki yra principai pagal kuriuos suvienytų Worcesterio Apskrities bankų biznis yra vedamas.

Worcester Bank & Trust Company

affiliated with

WORCESTER COUNTY NATIONAL BANK

Worcester and Fitchburg

Second National Bank of Barre — Clinton Trust Company

North Brookfield National Bank — Spencer National Bank

First National Bank of Webster

Spaudos Biuro "Talkos" Koresspondentų Žinios

DAUGIAU GERIA IR RUKO

Kaunas. Svaiginamųjų gėrimų ir tabako vartojimas kasmet Lietuvoje auga. Per pirmuosius 11 mėnesių buvo alaus išgerta: 1929 metais apie pusdešimto milijono litrų, o 1931 — arti 11 milijonų litrų arba po 4 litrus ir tris ketvirtis litro kiekvienam gyventojui; vyno 1929 m. — 217 tukstančių, o 1931 m. — 322 tukstančiai litrų.

Rukymas taip jau didėja. 1930 metais per 11 mėn. Lietuvos gyventojai surukė 845 tonas tabako, o 1931 m. — 912 tonų. Tabako vartojimas didėja ne dėl to, kad rukančiųjų skaičius didėtų, arba daugiau tabako butų surukoma, bet kad mažiau naminio tabako ruko. Ligi šiol, kaip žinoma, daugumas Lietuvos žmonių rukė naminį tabaką, o pastaraisiais metais griebiasi vis daugiau fabrikinio.

Smarkiai auga ir degtinės vartojimas. 1930 metais per 11 mėn. buvo išgerta paprastos degtinės 4 milij. 525 tukst. litrų ir spirito — 202 tukst. litrų, už ką bendrai sumokėta 37 milijonai 7 tukst. litų. Pereitais metais buvo išgerta paprastos degtinės 4 imlij. 570 tukst. ltr. ir 210 litrų spirito už 47 milij. 383 tukst. litų, arba už tiek, kad išskirsčius minėtą sumą tarp visų lietuvos gyventojų lygiomis, kiekvienas išeitų apie 15 litų.

PIGIAUSI ŽEMĖS UKIO PRODUKTAI — LIETUVOJE

Kaunas. Statistikos žiniomis, žemės ukio gaminiai dabar visam pasauly labai atpigę, bet Lietuvoje jie yra pigiausi. Pavyzdžiui: pereitais metais gruodžio mėn. rugiai, miežiai ir avižos Kaunę buvo pigesnės, kaip bet kuriam Europos mieste, o sviestas, mėsa ir kiaušiniai pigiausi, kaip visam pasauly.

ŽMONIŲ TAMSUMŲ NAUDOJASI

Kamajai, Rokiškio aps. Kuosių kaime gyvena viena moterėlė, kuri daro neblogą biznį iš žmonių tamsuolių. ydo juos ji visokiais burtais, užkalbėjimu ir stebuklais. Apylinkės žmonės seniai į ją ranką numojo, bet tolimesnių vietų prietaringų moterėlių jai netruksta. Užkalbėtu vandeniu, miltais ir kitokiais dalykais gydo ji visas jų ligas. Nors po ne daug iš jų ima, bet pacijentų jai netruksta.

New York-Worcester Despatch, Inc.

Kasdieninis Po Nakties Patarnavimas

60 WASHINGTON GATVĖS — DIAL 4-4179

WORCESTER, MASS.

Geo. Wiegert Company

DEŠRŲ IŠDIRBĖJAI

Geriausiai Padaryti

275 Greenwood St. — Dial 6-2734

Peter Bros.

APVALAINIOS ANGLYS MALKOS

MEDINĖS ANGLYS KOKSAI LENTOS

ALIEJUS KURUI — PEČIAMS — PEČIUKAMS

GERESNIS ŠILDYMAS UŽ PIGESNĘ KAINĄ

161 Washington St. - - - 3-7247

GREITAI AUGAS MIESTAS

Šakiai, tapę apskrities miestu, greit auga, o žemės reforma, skirstydama aplinkinius dvarus, pašalino iš kelio jo naturališkam augimui baisiąją "kinų sieną." Šakiai dabar jau nebe tie, kokie buvo prieš 10 metų, jie antra tiek išaugo ir rimtai žengia į didelio provincijos miesto ateitį. Kulturinių draugijų mieste daug butų, bet daugumas tik popiery, o gyvenime jos mažai ką tereiškia. Gyventojų yra apie pustrečio tukstančio, bet kulturos reikalais ne kažin ką bus nuveikę. Jaunimui yra pakankamai, bet suaugusiems jokio kulturingo kliubo arba skaityklos. Neblogai galėtų čia verstis nedidelė spaustuvėlė ir garas dantų gydytojas.

"TALKOS" Lietuvos Spaudos Biuro Žinios

LIETUVOJ PRAGYVENIMAS JAU TOKS, KAIP PRIEŠ KARĄ

Kaunas. Pragyvenimas Lietuvoje nuosekliai pinga. Dabar jis beveik visur susilygino su prieškariniu, o kai kuriose vietose yra net pigesnis, kaip prieš Didįjį karą. Paimkim prieškarinį pragyvenimo minimumą arba reikalingą per mėnesį vienam žmogui pragyventi pinigų sumą, sakysime 1913 metų pažymėtume 100 litų kaip vidutinšką tų metų minimumą, tai tas minimumas tais metais lapkričio mėn. buvo 86 lt. 42 ct., 1926 m., 112 lt. 85 ct., 1930 m. — 91 lt. 68 ct. ir 1931 m. — 86 lt. 71 ct. Penkių žmonių šeimai 1913 m. lapkr. mėn. reikėjo 212 lt. 85 ct., 1926 m. — 299 lt. 71 ct., 1930 m. — 237 lt. 81 ct. o 1931 m. — 214 lt. 67 ct. Kaip matyt, pereitų metų gale pragyvenimas Lietuvos miestuose tik devyniom dešimtojom procento buvo brangesnis, kaip prieš karą. Šiemet jis didesniuose miestuose jau susilygino su prieškariniu, o mažesniuose miestuose ir kaime jau pigesnis už prieškarinį. Suprantama, kad apskaičiuojant pragyvenimo išlaidas, neįskaityta alaus ir degtinės išlaidos. Šiuo atžvilgiu kiekvienam tenka susidaryti pagal savo sveikatą ir kišenę "minimumą".

KULTURĖJA MIESTELIS

Nemunėlio Radviliškis. Biržų aps. Nedidelis pačioj Lietuvos šiaurėj miestelis prie Latvių sienos, turįs per 800 gyventojų. Prieš Didįjį karą jis buvo kiek nutautęs, bet išsikraučius svetimiesiams karo metu, dabar perdėm lietuviškas ir kulturos atžvilgiu nuo kitų miestelių neatsilikęs. Dažnas miestelėnas laikraštį išsirašo ir kuriai nors kulturos organizacijai priklauso. Miestely yra 7 įvairios organizacijos, kurių tautiškosios veikliausios. Yra du knygynai — skaityklos. Savivaldybė daugiausia dėmesio keliams kreipia. Vientik pereitais metais ji valsčiaus ribose pastatė apie 50 įvairaus dydžio cementinių tiltų. Tuo tarpu gyventojams tik gydytojo truksta.

JUOKAI

KAIP ILGAI GYVENO ROJUJ

—Na, kaip manai, Petruk, ar ilgai musų tėvai Adomas ir Ieva gyveno rojuj?

—Iki rudens, pone mokytojau!

—Kodėl taip manai?

—Nes obuoliai nunoksta tik rudenį Nemanau, kad jie butų valgę žalius nenunokusius obuolius...

KAM GI MIESTE TVARTAS

Kumpėda: — Tai tamsta vertini savo namus 10,000 litų. Nieko sau! Bet kur gi yra tvartas?

Kulšius: — O kam gi mieste tvartas?

Kumpėda: — Na tai kur gi tą asilą pastatytum, kuris tokius pinigus už tamstos namus sumokėtų.

PRAGARO NEBĖR

Adomas: (į Joną) "Sako, dabar pragaro nebėr..."

Jonas: "Žinomą, kur bebus, velniai ne kvailesni už žmones: išdraskė pragarą ir išsiskirstė į vienkiemius.

KAS PIRMAS LIEŽUVĮ IŠKIŠO

—Tai ko gi tu, Juozuk, iškišęs liežuvį stovi. Juk tai negražu, —ėmė barti motina savo mažą sunelį, pamačiusi ties šuns buda bestovintį ir liežuvį bekaišiojantį.

—Sabalis man pirmas liežuvį parodė ,o aš dabar jam keršiju, — pasiteisino Juozukas.

MOTERS GUDRYBĖ

Stasė: — Žinai, Zosyt, aš savo vyrui varduvėms padariau gerą dovaną: nupirkau likerio bonką.

Zosė — Kaip? — Tu sakei, kad jis negeria.

Stasė: Taip, jis negeria, bet aš likerį labai mėgstu.

NENORI BE REIKALO MELSTIS

—Kodel, Jonuk, nenori pasimelsti, padėkavoti Dievui, kad tave sutvėrė?

—Del to, kad man Magdė sakė, kad mane garnys atnešė.

Vietos žinios

DIDELĖ MINIA PAMINĖJO LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTUVES

Į Šv. Kazimiero parapijos svetainę susirinko didelė lietuvių minia, kiek tik sutilpo, paminėt Lietuvos nepriklausomybės keturiolika metų sukaktuvių. Amerikos Lietuvių R. Katalikų Federacijos 13-tas skyrius surengė tą paminėjimą.

Kun. Kazimieras Urbanavičius iš Bostono, vienas iš įžymiausių lietuvių literatų, buvo iškilmių kalbėtojas pirmoje vietoje. Kiti kalbėtojai buvo miesto majoras J. P. Mahoney; kun. Augustinas Petraitis, Šv. Kazimiero parapijos klebonas; kun. Konstantinas Vasys, Aušros Vartų parapijos klebonas; advokatas Antanas J. Milleris ir adv. Pranas J. Bublys, kurs taipgi buvo vakaro vedėjas.

Šv. Kazimiero mokyklos vaikučiai, seserims vadovaujant perstatė gražų patriotišką vaizdą apie Lietuvą. Didysis choras, vadovaujant Juozui K. Žemaičiui, vargonininkui, padainavo gražias lietuviškas dainas pritaikytas paminėjimui. Laikotarpiais dainavo sekantieji: Bronė Sidabriutė, Julė Rogliutė, Sofija Blaveckaitė, Juozas Alavošius, Alfonsas Ginkus ir Julius Bačkauskas su Vincu Čapliu duetą.

Rep.

SPECIALĖS VAKARINĖS MOKYKLOS UŽSIDARYS

Po konferencijos tarpe mokyklų užveizdos W. S. Young, jo pabelbininko T. Power ir vakarinių mokyklų direktorės C. A. McHugh, prieita prie išvados uždaryt visas vakarines ir speciales pamokas, išskiriant Vakarinę Aukštesnę mokyklą. Tas padaryta iš priežasties ekonomijos, nes pinigai priimti iš 1932 metų biudžėto turi užtekt iki lapkričio 30-tas dienos, tai pradėjo dabar mažint išlaidas. Tas paleičia šio miesto 60 mokyklų su 1,461 studentais, anglų kalbos studentus, virimo kursus lankytojas ir ligonių priežuros kursus. Vakarinės Aukštesnės Mokyklos sesijos bus uždarytos kovo 1-mą dieną, mėnesi ankščiau negu paprastai. Mokyklų vyriausias perdetinis Young pranešė, kad klesos, kurios nutrauktos, nėra įstatymų reikalaujamos ir kad dabartinės miesto aplinkybės prie to privedė.

Ankstybinis vakarinių mokyklų uždarymas sutaupys miestui apie $9,000. Vakarinių mokyklų mokytojų algos butų $1480, bet prie to dar prisdeda išlaidos šviesai, šilumai, popierai ir mokyklos budinkų priežura. Šįmet biudžetas mokykloms bus $200,000 mažiau, nes šiems metams miesto majoras Mahoney vykdo griežtą ekonomiją.

WORCESTERIO DR-JOS REMIA AMERIKOS LIETUVĮ

Vincas Karašauskas, Šv. Jurgio D-jos finansų raštininkas buvo užėjęs "Amerikos Lietuvio" redakcijon atnešdamas 25 Amerikos Lietuviui skaitytojus. Jis sakė, kad yra daug d-jos narių susirašę ir pasižadėjo sekančiame susirinkime pasimokėt už prenumeratą gerb. V. Karašauskui. Amerikos Lietuvio Administracija per V. Karašauską laike sekančio draugijos susirinkimo įteiks kiekvienam užsimokėjusiam savo skaitytojui dovanų Sveikatos Libretus, kaip žmogus gali but sveikas be vaistų ir gydytojo pagelbos. Apart Sveikatos Libretų gelės gaut ir sieninį kalendorių — žinoma, jai tuojau pasiskubins atsinaujint savo prenumeratą.

Šv. Jurgio draugija remia savo spaudą ir sykiu jos nariai naudojasi proga iš nupigintos prenumerato kainos ir padidintu laikraščiu. Taipgi kviečiam visas kitas Worcesterio draugijas pasket Šv. Jurgio Draugijos pėdomis ir pasiimt sau už organą Amerikos Lietuvį. Amerikos Lietuvis yra padidintas ir gali pilnai pasitarnaut visuomeniškiems lietuvių reikalams.

Am. Lietuvio Adm.

NELAIMĖS VAŽIUOJANT ROGUTĖMIS

Vladas Skera, devynių metų, nuo 5 Sterling gatvės lengvai susižeidė keletą dienų atgal kada važiuodamas rogutėmis ant Sterling gatvės įvažiavo į automobilį. Tai didelę laimė, kad berniukas išliko gyvas. Jis važiavo rogutėmis uždraustame laike. Kadangi nuo pereito ketvirtadienio prisnigo daug, šio miesto vaikai dabar gatvėse važinėja rogutėmis. Dažnai pasitaiko daug vaikų, kurie nežiuro ką jie daro, važiuoja uždraustose gatvėse arba tuo laiku kada policijos nėra prižiurėt. Tokie tai pakliuna į bėdą. Geriausia vieta vaikams žaist rogutėmis yra savo kiemuose ar pievose kur automobiliai nė vėžimai nevažiuoja. Išmintingi vaikai turi važiuot rogutėmis gatvėse, tiktai ten kur yra policijos priežura.

Antradieny, vienuolikos metų vaikas, Ezra Horton, įvažiavo rogutėmis į kelią, kur pataikė į automobilį. Nuvežė į ligoninę, bet jau buvo numiręs. Nelaimė įvyko Morningdale sekcijoj, Shrewsbury, Mass. Policija tyrinėja įvykį.

KANDIDATAI Į POLICIJANTUS

Tarpe tų worcesteriečių vyrų, kurie pasekmingai išlaikė kvotimus ir tuomi tapo kandidatais į policijantus randasi keleta lietuvių: Juozas Kupstas, sunus Juozo ir Elzbietos Kupstienės nuo 43 Mendon gatvės ir Jonas Belakonis, Adomo ir Elenos Belakonių sunus nuo 148 Millbury gatvės. Worcesteriečių kas kart daugiau ir daugiau užima svarbias vietas. Linkėtina šiems lietuviams gaut geras vietas kaipo policijantai ir atsižymėt toje tarnystėje. Tuo daugiau lietuviai turės žmonių miesto įvairiose srityse, tuo daugiau įtekmės įgys.

NENARTONIS IŠLAIKĖ KVOTIMUS Į LAIVYNO AKADEMIJĄ

G. A. Nanartonis, Jono ir Jievos Nanortonių sunus, nuo 6 Caroline gatvės išlaikė kvotimus del kandidaturos paskyrimui į laivyno akademiją, Annapolis. Jisai stovi trečias eilėje, pirmutinis yra J. Coppola iš East Douglas, o antras M. Wilson, 35 Granada gatvės Worcestery. Visi trys ims paskutinuosius kvotimus įstojimui akademijon trečiadieny balandžio mėnesy. Kuris iš šių trijų laimės bus paskirtas į akademiją kur lavina Amerikos laivyno aficierius. Nanartonis yra 17-kos metų jaunuolis ir birželio mėnesy baigs Classical aukštesnę mokyklą.

SIDABRINĖS VESTUVĖS

Sekmadieny, vasario 7-tą dieną, 1932 metais, Jurgis ir Ona Bendoraičiai, gyvenantieji po no. 20 Alpine gatvės paminėjo savo 25 metų apsivedimo sukaktuvės, arba sidabrinį šliubą. Svečių susirinko šie asmenys: Ignotas ir Uršulė Manasai, Jonas ir Katarina Vieraičiai, Jurgis ir Alena Vieraičiai, Antanas ir Anielė Sinkevičiai,, Magdelena Literskiutė ir P. Sinkevičienė Buvo visi pakviesti prie skanios vakarienės, šeštą valandą vakare. Svečiams užkandus, J. M. Vieraitis pradėjo programėlį. Pirmiausia palinkėjo Bendoraičiams ilgiausių metų ir linkėjo, kad juodu sulauktų auksinių vestuvių, tai yra 50 metų sukaktuvių. Paskui iš eilės perstatė visus svečius. Kiekvienas išreiškė savo nuoširdžius linkėjimus ir ilgiausių metų jubilijantams. Svečiams išskirstė į namus 9-tą valandą. Ilgiausių metų sesutei ir švogeriui. **J. M. Vieraitis**

16 DIENA VASARIO

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PAMINĖJIMAS AUŠROS VARTŲ SVETAINĖJE

Visos draugijos prie Aušros Vartų parapijos rengia keturiolikos metų Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvių paminėjimą, sekmadienį, vasario 14-tą dieną, 3-čią valandą po pietų, Aušros Vartų bažnytinėje salėje. Aušros Vartų draugija, Šv. Šeimynėles, Moterų Sąjungos kuopa, L.D.S. kuopa, Šv. Vardo Jėzaus, S.L.R.K.A., bažnytinis choras ir kitos draugijos prie Aušros Vartų parapijos pasiuntė atstovus į specialį susirinkimą trečiadienio vakarą galutinai užbaigt visą rengimo darbą.

Paminėjimo programa prasidės trečią valandą po-pietų, Aušros Vartų bažnyčios svetainėje. Aušros Vartų parapijos choras, vadovaujant vargonininkui Petrui Vyčiui, padainuos Lietuvos ir Amerikos hymnus pradedant ir užbaigiant programą. Svarbiausias iškilmių kalbėtojas bus tėvas domininkonas kun. Dr. Bonaventura M. Pauliukas, kuris šioje parapijoje laikys misijas nuo 14-tos iki 28-tos vasario. Teippat kalbės miesto majoras J. C. Mahoney, kun. K. Vasys, kun. V. Puidokas, adv. A. J. Milleris ir adv. P. J. Bublys. Laikotarpiais žymųs deklamatoriai pasakys patriotiškas eiles.

Taigi visi Worcesterio lietuviai kviečiami atsilankyt sekmadienio po-pietų ir sykiu imt dalyvumą svarbiose paminėjimo iškilmėse.

EKSTRA

WORCESTERIO LIETUVIŲ DR-JOS STROPIAI RENGIASI APVAIKŠČIOTI 16 VASARIO

Šių 1932 metų 16 dienoj vasario sukanka 14 metų kaip lietuvių tauta pasiskelbė savistovė, laisva ir nepriklausominga tauta. Nuo tos dienos Lietuvos lietuviai ir mes išeivijos lietuviai kiekvienus metus minime tą džiaugsmo sventę rengdami paskaitas, prakalbas, koncertus ir kitokius parengimus.

Musų prigimtis, musų papročiai, musų prigimta kalba, nežiurint kokių išitikrinimų, ar kokių partijų mes esame, kiekvienam sąžinė klabina, kad mes esame lietuviai ir kad lietuvystė turi but pirmoj eilėj, o partijos antroj eilėj.

Dr-jų atstovai jau turėjo porą susirinkimų. Užsirašė šių dr-jų atstovai: Nuo L. U. Kliubo: J. Dvareckas, A. Bernota ir V. Česna. Nuo SLA. 318-tos kuopos: K. Budinavičius, J. Rauktys ir A. Šablinskas. Nuo Šv. Jurgio dr-jos: A. Čiginskas. Nuo Šv. Liudviko dr-jos: J. Endzelis, ir A. Čiras. Nuo Aušrelės: T. Janušionis.

Tam parengimui valdyba išrinkta: pirm. J. Dvareckas, sekr. K. Budinavičius.

Nutarta rengt apvaikščiojimą tą pačią dieną kada pripuola, tai yra, 16 d. vasario, utarnike, kaip 7:30 vakare, L. U. Kliubo svetainėj, 12 Vernon St.

Jau yra užkviestas ir pasižadėjo kalbėti Worcesterio miesto Majoras J. Mahoney. Kalbėtojai nutarta kviest vietiniai: adv. A. Milleris, adv. F. Baublis, Dr. F. Puskunigis, Dr. C. Zekus ir kiti vietiniai profesionalai.

Užkviesta SLA. 318 kp. jaunuolių koras po vadovyste Julės Mitrikaitės, Aušrelės koras po vadovyste J. Dirvelio, ir orkestra.

SUSIVIENIJIMAS
LIETUVIŲ AMERIKOJE
Didžiausia Lietuvių Organizacija
307 W. 30 Street New York, N. Y.
S. L. A. 372 Kuopos randasi visose didesnėse Lietuvių Kolonijose.
Turtas: $1,404,038.14
S. L. A. turi keturis apsaugos skyrius: $150; $300; $600, ir $1.000
Ligoje pašalpos savaitėje moka: $6.00; $9.00; ir $12.00.
Jeigu jautiesi geru Lietuviu, jei tau apeina tavo šeimos likimas kuomet tu iš šio pasaulio pasišalinsi, jei rupi paties padėtis nelaimei ar ligai ištikus — prisirašyk prie S. L. A. Prie šios organizacijos priklauso visi prakilnųs Lietuviai. Buk ir Tamsta tų prakilniųjų tarpe! Prirašky ir savo mažamečius — berniukus ir mergaites. Informacijų kreipkitės į Centrą aukščiau paduotu antrašu arba į vietinių kuopų valdybas.

A. ŽIUGŽDA
Lietuvis Meistras ir Maliorius
Maliavoja Namus iš Vidaus ir Lauko Pusės, Įdeda Grindis, Duris, Langus, ir abelnai iš Senų Namų Padaro Naujus ir už Mažą Kainą. Kreipkitės:—
89 Ward Street
Worcester, Mass.

PRANEŠIMAS
Iš priežasties mus biznio išsiplaitinimo, mes persikraustem iš musų buvusios krautuvės, 81 Water gatvės į musų naują vietą
120 Mechanic gatvės
Ateikite peržiurėt musų pilną pasirinkimą Standard emaliuotų reikmenų ir Richardson ir Boynton garinius boilerius.
KIEKVIEMAS YRA PRAŠOMAS ATEIT IR PERŽIURĖT MUSŲ NAUJŲ PARODYMO SALĘ
R & R PLUMBING SUPPLY CORP.
Suteikiam Darbo Apskaitliavimus ir Pilnas Informacijas Už Dyką

PER 15 METŲ
Žymiausias Darbo Žmonių Dentistas
Didžiausia Darbininkams Dantų Taisymo Praktika Worcesteryje. Virš 40,000 pacientų.
Daktaras Frederick Brown
418 MAIN GAT.
arti Pleasant ir Main g.
Virš Waldorf valgyklos
DANTŲ IŠTRAUKIMAS
Be Skausmo.... $1.00
PREMIER Dantų Setas... $19.50
Sudaužytų Pleitų Sutaisymas
Dantų Valymas—$1.00
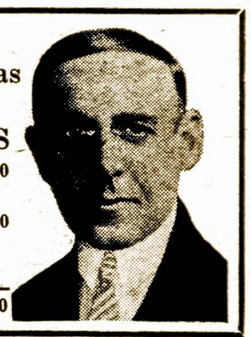

VIENINTĖLĖ LIETUVIŠKA VAISTINĖ WORCESTERY
Kur lietuviai gali gaut visokias gyduoles — palaikymui geros sveikatos — žolių ir šaknų vaistams. Kitų visokių vaistų ir Patarimų lietuvių kalboje.
IŠPILDOME VISUS GYDYTOJŲ RECEPTUS
Jei reikia atvažiuojam paimt ir nuvežam į namus.
TELEFONAS DIAL 3-9901
COMMUNITY DRUG STORE
RECEPTAMS VAISTINĖ
JUOZAS SOOTKOOS, Registruotas Vaistininkas
360 Millbury Gatvės Worcester, Mass.

Greitam Pardavimui
UKĖ; kur yra 11 karvių; 1 bulius; 2 arkliai ir 25 vištos. Gera patogi vieta netoli valstijos kelio. Kaina $4500.
GASOLINO STOTIS; ant labai gero kelio; trejomis pompomis. Kaina $800.
DU NAMAI IR BUNGALOW; visi kartu už $5500. Visais reikalais kreipkitės:
J. W. BAČINSKAS
362 Millbury St. Worcesteryje
Tel. 5-1127 Namų Tel. 3-7748

Motiejus A. Čivinskas
GERIAUSIS LIETUVIS GRABORIUS
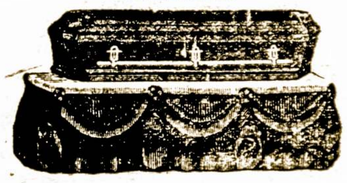
Patarnauju laidotuvėm ir išrandavoju automobilius įvairiems reikalams už prieinamiausią kainą.
TEL. 5-5898

Bus sulošta tam vakarui linksmas veikalas "Švintadariai" iš aušrininkų knygnešių laikų, po A. Janušionio režisieryste.

Tad visi Worcesterio ir apylinkės lietuviai atsilankykite pasiklausyti tokio plataus programo paminėjimui tautos švenės.

K. Budinavičius

IŠ LIETUVOS

Šakių aps. Plokščių val. Mišiurkėnų km. gyveno broliai Pranas ir Petras Aleksai. Jie pasidalino tėvo ukį abu po 26 margus žemės ir jau daug metų gyveno savystoviai. Pranas jau turėjo 65 mt., bet gaspadoriavo viengungiškai, o Petras 58 mt. amž., yra vedęs ir turi sunų Antaną 22 mt., Juozą 20 mt. ir dar dvi jaunesnes dukteris. Kadangi Pranas jau buvo senas ir nevedęs, tad Petras su šeima vis tikėjosi, kad mirdamas jis jiems paliks savo ukį. Bet Pranas tą padaryti nenorėjo ir tyčią, nors septintą dešimtį eidamas, pasiryžo apsivesti. Susitarė su dar tik 30 mt. turinčia Jotijų km. gyventoja Ona Duobaityte. Kadangi ta už seno eiti nelabai norėjo, tai Pranas Aleksa jai prižadėjo dar prieš vestuves aprašyti visą savo turtą. Tas turėjo but padaryta I-9 d. pas Šakių notarą. Bet brolis Petras su savo sunumis pasiryžo ligi to žygio nedaleisti. Šis gobšumas privedė ligi retai girdėtos žmogžudystės. I-7 d. pavakare Petras Aleksa pasiėmė abu savo sunus ir pasislėpę prie Prano ukės laukė jo pareinant. Vos tas nieko blogo nenujausdamas atėjo ligi sodo, kai šie, visi trys puolė kuolu ir akmenimis mušti savo brolį ir dėdę. Kai Pranas Aleksa su mažomis gyvybės žymėmis sukrito, tai užpuolikai jį paėmė ir nunešę įmetė į jo paties kieme esantį šulinį. Tėvas ir sunus Antanas pasišalino, o Juozas sode pasislėpęs laukė. Šaltas šulinio vanduo atgaivino primuštą Praną Aleksą ir jis iš jo išlipęs dejuodamas bandė eiti pas kaimyną. Bet čia vėl prišoko Juozas Aleksa ir su kuolu nelaimingąjį dėdę pribaigė. Lavonas paliko lauke, o užpuolikai ramiausiai nuėjo gulti. Sekančią dieną kaimyno duktė rado lavoną ir pakėlė aliarmą. Tuoj atvyko Plokščių polic. p-to vedėjas p. Ulosa ir kiti asmenys. Rasta 3 vyrų klumpių pėdsakai, o lavono galvoj 7 žaizdos. Tuoj įtarimas puolė ant Petro Aleksos ir jo sunų. Nuvykus jie visi nerąmus persivilkdinėjo sukruvintus baltinius. Rasta ir kiti kruvini rūbai. Visi trys žmogžudžiai areštuoti, bet tardomi jie ilgai gynėsi. Tik jauniauslas Juozas neišturėjo ir prisipažino. Dabar jie visi perduoti Šakių nuov. teismo tardytojui. Nors jau aiškios visos užpuolimo aplinkybės, bet pirmieji du žmogžudžiai dar vis ginasi.

Šis įvykis šaltu šiurpuliu supurtė visas aplinkines šeimas. Tokią negirdėtai žiaurią žmogžudystę žmonės negreit užmirš. Kaip vietoje visi žmogžudžius smerkia, taip be pasigailėjimo juos turės pasmerkti ir teismas. —"Suvalkėtis".

Ben. Mendelsohn
ADVOKATAS
390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res. 2-8784

Dr. J. A. Tessmer
DENTISTAS
306 Main G-vės, Kambarys 206
(over Steinert Music Store & Iver Johnson's Sporting Goods Store)
Tel. Dial 3-7365 Worcestery

Dr. C. Zekus
LIETUVIS DENTISTAS
4 Lafayette St., Worcestery
Šalia Dr. Puskunigio

Widoff's Quality Bakery — Kepykla
109 Water St., Worcestery
(Po nauja LUJAUS WIDOVO priežiura, pirmiau buvusio prie Koperatyviškos Duonkepyklos)
Paragaukite,
o persitikrinsit, kad mes kepam Skaniausiai
Ruginę Duoną, Piragą ir Visokius
PIRAGAIČIUS

KONTRAKTORIUS
Peter Katauskas
112 Harrison St. Worcestery
Tel. 5-8127
Budavojam naujus namus ir taisom senus, taipgi pastatom garadžius. Cemento darbas, tai musų speciališkumas. Viską atliekam sąžiniškai už prieinamą kainą.
Reikale pienus patys padarom ir suteikiam gerus, praktiškus patarimus.

Waterman's PLUNKSNOS
tai tinkamiausia dovana moterims ar merginoms. Ypač "Lady Patricia" fontaninė plunksna, Waterman išdirbystės, patinka visoms. Plunksna atrodo labai gražiai, ne perstora, yra sagtis prikabinimui ridikule. O pati plunksna rašo lengvai, lygiai ir švelniai. Tai naudingiausia dovana, kuria džiaugsis kuriom tik teks jas gaut. Penkios gražios spalvos. Plunksna $5. Paišelis $3. Ateikite ir pamatykite!
A. L. KNYGYNAS
14 Vernon St., Worcester, Mass.

DIDYSIS LIETUVIŠKAS SAPNININKAS
JAU GATAVAS. Visi knygynai, knygų krautuvės bei pavieniai siųskite užsakymus tuojau.
Didysis Lietuviškas Sapnininkas yra papuoštas šimtais paveikslų. Savyje talpina 150 didelio formato puslapių, kuriuose aiškiai išguldo ir atspėja kiekvieną nors ir nepapraščiausią sapną. Prie Sapnininko eina dar ir kiti Laimės Spėjimo Aprašymai.
Sapnininko kaina ..... 75c.
Užsisakant daugiau egzempliorų duodame nuošimtį. Pinigus siųskite Money Order arba doleriais.
A. L. Knygynas
14 Vernon St., Worcester, Mass.